

SİNOP İLİ YATIRIM DESTEK ve TANITIM STRATEJİSİ 2017-2023

T.C. KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY

Bölgemizin Pusulası, Özgün Fikirlerin Referans Noktası

T.C. KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY

Bölgenin Pusulası, Özgün Fikirlerin Referans Noktası

SİNOP İLİ

YATIRIM DESTEK

ve TANITIM STRATEJİSİ

2017-2023

HAZIRLAYAN
BERKOL ALEVLİ

Bu belge, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından bastırılmıştır.

Belge No : 2017-RP-.../.....?

Revizyon No : 00

Revizyon Tarihi : -

ISBN : -

1. Basım, 2017

Editör(ler) : Berkol ALEVLİ
Sinop Yatırım Destek Ofisi
Koordinatör

Tasarım : Sinan KACIR
Basın ve Halkla İlişkiler Müdürü
Kurumsal Yönetimi Birimi

Basım Yeri :

Matbaa Sertifika No :

Bu belgenin her türlü yayın hakkı Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'na aittir.

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın izni olmadan, eğitim ve tanıtım amaçlı da olsa hiçbir şekilde bu belgenin tümü veya bir kısmı yayınlanamaz ve çoğaltılamaz.

T.C. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Cebrail Mah. Saray Sk. No: 1 37200 / KASTAMONU

Tel.: 0 (366) 212 58 52 Faks : 0 (366) 212 58 55

E-posta: bilgi@kuzka.gov.tr

www.kuzka.gov.tr

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	I
TABLolar LİSTESİ	II
GRAFİKLER LİSTESİ.....	III
KISALTMALAR	IV
1. Mevcut Durum	1
2. Sorun Alanları	15
2.1. Hâlihazırda Yaşanılan Sorunlar	15
2.2. Strateji Döneminde Yaşanması Muhtemel Sorunlar (Riskler).....	22
2.2.1. Açıklamalar	22
2.2.2. Muhtemel Sorunlar Detay Tablo	23
3. Hedefler	25
3.1. Açıklamalar	25
3.2. Hedefler Detay Tablo	26
4. 2018 Yılı Eylem Planı	33
4.1. Açıklamalar	34
4.2. Geçmiş Yıl (2017) Eylem Planı Gerçekleştirmeleri	34
4.3. 2018 Eylem Planı.....	37

TABLORAR LİSTESİ

Tablo 1. Organize Sanayi Bölgeleri (Sinop, 2016)	2
Tablo 2. Sanayi Sicil Belgeli Firmalar-İlçe Bazında Firma/İstihdam Verileri (Sinop, 2016).....	3
Tablo 3. Sanayi Sicil Belgeli Firmalar-Sektör Verileri (Sinop, 2016)	3
Tablo 4. İlçe Bazında Sermaye Verileri (Sinop, 2016).....	5
Tablo 5. Sermaye Lideri İlk 5 Sektör (Sinop, 2016).....	6
Tablo 6. Kapasite Raporu-İstihdam Verileri (Sinop, 2012-2016)	6
Tablo 7. Dış Ticaret Verileri (Sinop-Ülke, 2014-2016).....	7
Tablo 8. Dış Ticaret Verileri (Sinop-Fasıl, 2014-2016).....	8
Tablo 9. Açılan Firma Sayısı (Sinop, 2013-2016).....	9
Tablo 10. İşletme Sermayeleri (TR82 Bölgesi, 2013-2016)	10
Tablo 11. Yatırım Teşvik Belgeleri (2014-2016)	10
Tablo 12. Mevduat Verileri (Milyon TL, Sinop, 2012-2016).....	10
Tablo 13. Kredi Verileri (Milyon TL, Sinop, 2012-2016).....	11
Tablo 14. Banka Şube Verileri (Sinop, 2012-2016).....	11
Tablo 15. Kamu Yatırımları-Genel Değerlendirme (Sinop, 2016).....	12
Tablo 16. Patent Verileri (Sinop, 2010-2015).....	13
Tablo 17. KOSGEB Destekleri (Sinop, 2014-2016).....	14

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Nüfus Verileri (Sinop, 2010-2016).....	1
Grafik 2. Sanayi Siteleri (Sinop, 2016)	2
Grafik 3. Sanayi Sicil Belgeli Firmalar-Sektörel Dağılım (Sinop, 2016)	4
Grafik 4. Sanayi Sicil Belgeli Firmalar-İstihdam Dağılım (Sinop, 2016)	4
Grafik 5. Sanayi Sicil Belgeli Firmalar-Ortalama İstihdam (Sinop, 2016).....	5
Grafik 6. Dış Ticaret Verileri (Sinop, 2013-2016)	7
Grafik 7. Dış Ticaret Partner Sayıları (Sinop, 2014-2016).....	7
Grafik 8. Dış Ticaretin Bölgelere Göre Dağılımı (Sinop, 2016).....	9
Grafik 9. Konut Satış Verileri (TR82, 2013-2016)	12
Grafik 10. Genel ve Katma Bütçeli Yatırımlar-Sektörel Değerlendirme (Sinop, 2016).....	13
Grafik 11. KUZKA Destekleri (Sinop, 2010-2016)	13

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
Ar-Ge	: Araştırma-Geliştirme
İşGEM	: İř Geliştirme Merkezi
İşKUR	: Türkiye İř Kurumu
KDV	: Katma Değer Vergisi
KOSGEB	: Küçük ve Orta lçeekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KUZKA	: Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
Sinop YDO	: Sinop Yatırım Destek Ofisi
TBB	: Türkiye Bankalar Birliği
TKDK	: Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
TOBB	: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TPE	: Türk Patent Enstitüsü
TSO	: Ticaret ve Sanayi Odası
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
YDO	: Yatırım Destek Ofisi

1. Mevcut Durum

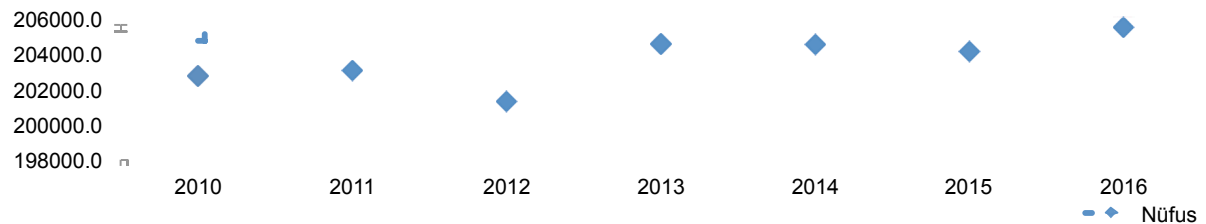
Kalkınma Bakanlığının 19.10.2016 tarihli ve 4280 sayılı yazısında belirtilen talep doğrultusunda her yıl düzenli bir şekilde İl Yatırım ve Tanıtım Stratejisi hazırlamakla yükümlü olan Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZKA) Sinop Yatırım Destek Ofisi (YDO), kurulduğu yıldan günümüze gerek gerçekleştirdiği saha ziyaretleri tecrübeleri gerekse ilgili kurumlardan temin ettiği verileri bu analizde kullanarak Sinop iline yönelik "Sinop İli Yatırım ve Tanıtım Stratejisi" çalışmasını tamamlamayı hedeflemektedir.

Ulaşım yetersizliği nedeniyle yıllardır Türkiye'nin üretim ve verimli ekonomi anlamında geri kalan illerinden biri olan Sinop, son yıllarda kamu ve özel sektörde gerçekleştirdiği yatırım çalışmaları ile hızlı büyüyerek kabuğunu kırmıştır. 2014 yılında adından sıkça söz ettiren illerden biri olan Sinop, özellikle Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) geçtiğimiz yıl açıkladığı "Türkiye'nin en mutlu kenti Sinop" sloganı ile Sinop sosyal gelişmişlik açısından da ülke gündeminde yer almıştır.

Son dönemde hem devlet tarafından gerçekleştirilen yatırımlar hem de özel sektörde yaşanan pozitif gelişmeler Sinop'un ekonomik değerini daha da arttırmıştır. Sinop-Samsun karayolunun tamamlanarak Karadeniz sahil hattı projesinin Sarp sınır kapısı ile Sinop arasındaki karayolu çalışması tamamlanmıştır. Japon & Fransız ortaklığında Sinop'ta kurulması planlanan nükleer santral projesinin çalışmaları devam etmektedir. Gerçekleşen kamu yatırımları ve planlamalar ile birlikte son yıllarda Sinoplular daha çok yatırıma yönelmiş, özellikle gayrimenkul sektöründe son birkaç yılda önemli büyümeler görülmüştür.

Karadeniz coğrafyasında en sık yaşanan sorunlardan biri olan dışa göç diğer illerde olduğu gibi Sinop ilini de etkilemektedir. TÜİK verilerine göre 2010-2016 yılları arasındaki adrese kayıtlı nüfus verileri detaylı incelendiğinde 2012 yılında yaşanan düşüş sonrasında nüfusun yatay bir çizgi izlediği, 2016 yılı sonunda bir önceki yıla göre %0,66 artış ile nüfusun 205.478 olduğu görülmektedir.

Grafik 1. Nüfus Verileri (Sinop, 2010-2016)

Kaynak: TÜİK

Sinop ilinde Sinop Merkez ve Boyabat ilçelerinde olmak üzere 2 adet Organize Sanayi Bölgesi (OSB) bulunmaktadır. 2014 yılı sonu itibariyle Boyabat OSB yer tahsislerine başlamış olup, 2016 yılı sonunda bu

OSB’de 4 firmaya yer tahsisi sağlanmıştır. Yüksek enerji tüketimi gerçekleştiren işletmeler için Sinop OSB’de doğalgaz hizmetinin henüz sunulmaması enerji maliyetlerini yükseltmesinden ötürü önemli sıkıntılar yaratmaktadır. Güvenlik önlemlerinin iyileştirilmesi ile daha organize bir alan sunan Sinop OSB verilen süre içerisinde faaliyete geçmeyen yatırımların daha yakından takibi ile birlikte daha aktif ve üretken işletmelerin yer aldığı bir OSB yapısına geçiş sağlamıştır. Sinop OSB’de 2016 yılı sonunda 31 işletme üretim gerçekleştirmekte ve toplam 1.502 kişiye istihdam sunulmaktadır.

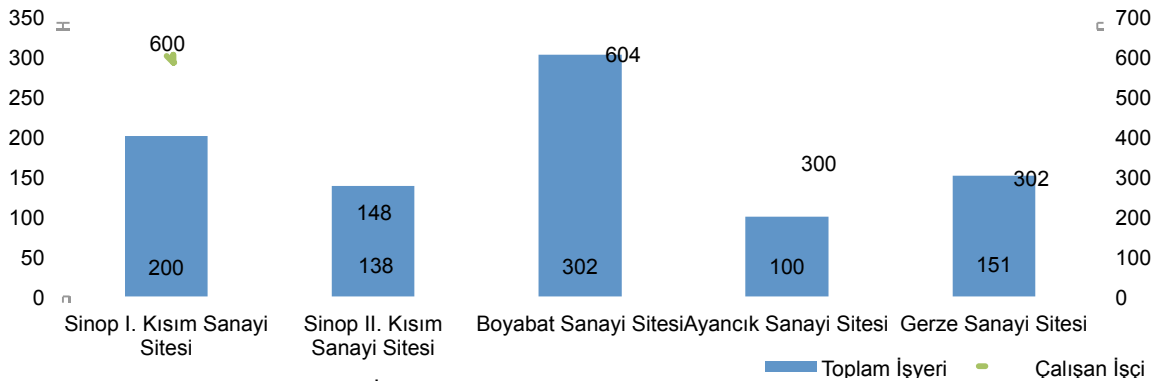
Tablo 1. Organize Sanayi Bölgeleri (Sinop, 2016)

	Sinop OSB	Boyabat OSB
Büyüklik (Hektar)	100	72
Toplam Parsel Sayısı	68	24
Tahsisli Parsel Sayısı	51	4
Boş Parsel Sayısı	17	20
Üretimdeki Tesis Sayısı	31	2
Üretimde Olup Faal Tesis Sayısı	22	2
Proje Aşamasında	12	0
İnşaat Devam Eden Tesis Sayısı	8	0
İstihdam (Kişi)	1.502	65

Kaynak: Sinop ve Boyabat OSB

Sinop Merkez ilçesinde yer alan II. Kısım Sanayi Sitesi’nin faaliyete geçmesi ile birlikte Sinop genelinde toplam 5 adet Sanayi Sitesi bulunmaktadır. Sinop Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü’nden alınan verilere göre, Sinop’ta yer alan Boyabat, Gerze ve Ayançık Sanayi Siteleri 2016 yılı sonunda %100 kapasiteyle faaliyet gösterirken, 2014 yılı içerisinde yapımı tamamlanan ve kullanıma açılan Sinop II. Kısım Sanayi Sitesi ise %54 doluluk oranına sahip olmuştur. Sinop ilindeki tüm sanayi sitelerinde toplam 891 firma üretim yapmakta ve 1.954 kişi çalışmaktadır.

Grafik 2. Sanayi Siteleri (Sinop, 2016)

Kaynak: Sinop Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

Daha çok spesifik üretimler (marangoz, mermer işleme, oto bakım/onarım vb.) için Sanayi Siteleri tercih edilmekte olup, bu tür küçük işletmelerde genellikle aile bireylerinin çalıştığı görülmektedir. Ancak Sinop ve Boyabat Küçük Sanayi Siteleri’nde yaklaşık 20 kişi ile üretim yapıp, Organize Sanayi Bölgesi’nde yer almayan bazı firmalar da bulunmaktadır. OSB’lerde sunulan alanların firmaların ihtiyacından fazla olması, OSB’lerde yer tahsisi için istenen rakamın firma sahiplerine göre yüksek olması, OSB’lerin şehir merkezi

dışarısında kalmasından ötürü işçilerin taşınması için ödenmesi gereken ek maliyetler bu tür firmaların OSB'lere taşınmamasının en önemli sebepleri arasında yer almaktadır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü'nün her yıl düzenli olarak takip ettiği ve Sinop ilinde faaliyet gösteren işletmelerin belirli bir bölümünün dahil olduğu sanayi sicil belgeli firmalar listesi Sinop ilinin sanayi verilerinin oluşturulmasında temeli oluşturmaktadır. 2016 yılı sanayi sicil belgeli firmaların tamamı incelendiğinde Merkez ve Boyabat ilçelerindeki firma sayısının Sinop ilindeki toplam firma sayısının **%60'ını oluşturduğu** görülmektedir. Firma sayısında bu iki ilçeyi Ayancık ve Gerze izlemektedir. Saraydüzü ilçesinde sanayi sicil belgesi almış olan sadece 2 firma bulunmaktadır; her yıl hazırlanan analizlerde bu ilçenin yatırımlar ve girişimcilik kapasitesinde diğer ilçelere kıyasla oldukça geride kaldığı görülmektedir. Sinop Merkez ve Boyabat ilçelerindeki işletmeler ise ildeki toplam istihdamın **%74'ünü oluşturmaktadır**. Tekstil sektörünün ön planda olduğu Gerze ilçesi toplam 824 çalışan sayısı ile üçüncü sıradadır. Firma başına istihdamda ise Gerze 24 çalışan ile birinci olurken, Boyabat 22 ve Sinop Merkez 16 çalışan ile Gerze'yi izlemektedir.

Tablo 2. Sanayi Sicil Belgeli Firmalar-İlçe Bazında Firma/İstihdam Verileri (Sinop, 2016)

İlçe	Firma	%Sinop	İstihdam	%Sinop	İstihdam/Firma
Ayancık	53	12,02	381	5,56	7
Boyabat	110	24,94	2.441	35,61	22
Dikmen	18	4,08	206	3,01	11
Durağan	24	5,44	167	2,44	7
Erfelek	10	2,27	37	0,54	4
Gerze	35	7,94	824	12,02	24
Merkez	161	36,51	2.627	38,33	16
Saraydüzü	2	0,45	7	0,10	4
Türkeli	28	6,35	164	2,39	6
Sinop	441	100	6.854	100,00	16

Kaynak: Sinop Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü (Hesaplamalar KUZKA tarafından hazırlanmıştır.)

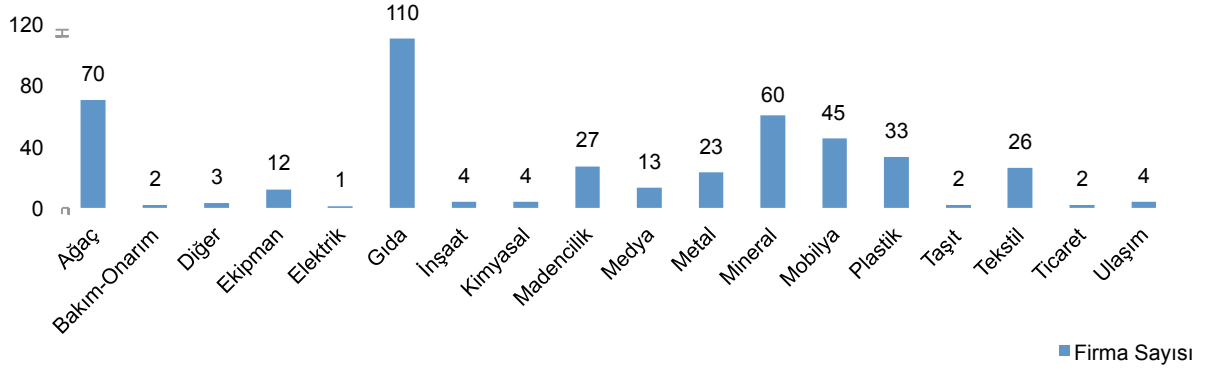
Sanayi sicil belgeli firmaların sektörleri incelendiğinde ise firmaların genel olarak imalat alanında faaliyet gösterdiği belirlenmektedir. Sicil belgeli firmaların yaklaşık %92'si imalat sektöründedir, bu sektördeki istihdam ise tüm istihdamın %94'ünü oluşturmaktadır Sinop ilinin maden yatakları zengin olmasa da taş ocakçılığı alanında faaliyet gösteren 27 sanayi sicil belgeli firma bulunmaktadır ve bu sektörde işletme başına 9 kişi istihdam edilmektedir.

Tablo 3. Sanayi Sicil Belgeli Firmalar-Sektör Verileri (Sinop, 2016)

İlçe	Firma	%Toplam	İstihdam	%Sinop	İstihdam/Firma
Madencilik	27	6,12	248	3,62	9
İmalat	405	91,84	6.468	94,37	16
Elektrik	1	0,23	57	0,83	57
İnşaat	4	0,91	9	0,13	2
Ticaret	4	0,91	72	1,05	18
Toplam	441	100	6.854	100	15

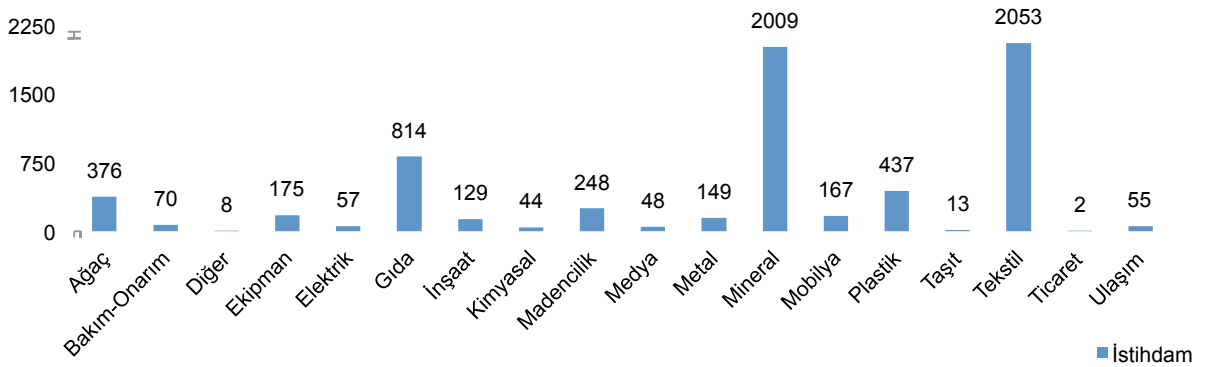
Kaynak: Sinop Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü (Hesaplamalar KUZKA tarafından hazırlanmıştır.)

Sektörlerin alt kırılımları incelendiğinde ise Sinop ilinde firma sayısı bakımından gıda, ağaç ürünleri ve mineral ürünlerin (toprak) imalatı alanındaki işletmelerin ön planda olduğu görülmektedir. 2016 yılı sonu itibariyle Sinop'ta sanayi sicil belgeli gıda sektöründe 110, ağaç ürünleri imalatında 70 ve başta tuğla imalatı olmak üzere, mineral ürünlerin imalatında faaliyet gösteren 60 işletme bulunmaktadır.

Grafik 3. Sanayi Sicil Belgeli Firmalar-Sektörel Dağılım (Sinop, 2016)

Kaynak: Sinop Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü (Hesaplamalar KUZKA tarafından hazırlanmıştır.)

İstihdamda ise Türkiye'nin genelinde olduğu üzere tekstil sektöründe yüksek istihdam rakamları Sinop'ta da ön plandadır. Sinop ilinde 2016 yılı sanayi sicil belgeli firmaların istihdamında tekstil sektörü 2.053 çalışan ile ilk sırada gelirken, tuğla imalatında çalışanların toplam sayısı 2.009 olarak ifade edilmektedir. Gıda sektöründe ise 814 kişi çalışmaktadır.

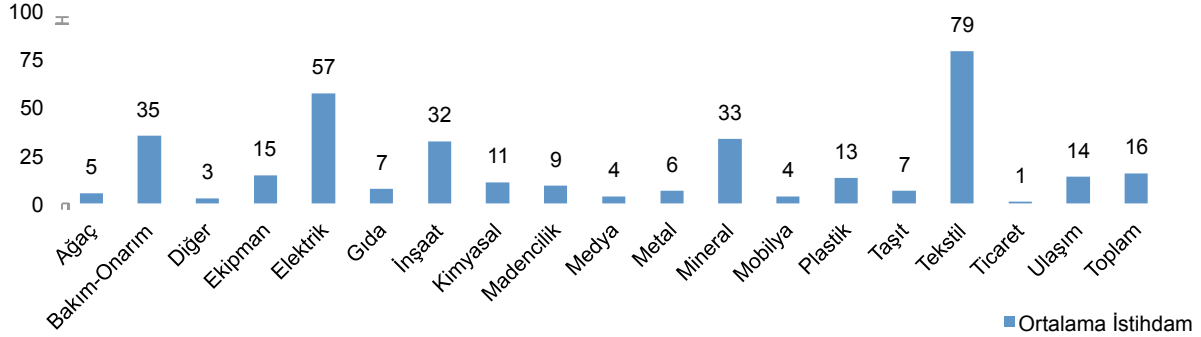
Grafik 4. Sanayi Sicil Belgeli Firmalar-İstihdam Dağılım (Sinop, 2016)

Kaynak: Sinop Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü (Hesaplamalar KUZKA tarafından hazırlanmıştır.)

Toplam istihdamda olduğu üzere işletme başına istihdam sayısında da 79 çalışan ile tekstil sektörü ön plana çıkmaktadır. Elektrik üretimi sektöründe Sinop ilinde faaliyet gösteren tek firma olduğu için bu

sektör dikkate alınmazken, bakım-onarım alanında ortalama 35, tuğla sektörü imalatında 33 ve inşaat sektöründe ortalama 32 çalışan bulunmaktadır.

Grafik 5. Sanayi Sicil Belgeli Firmalar-Ortalama İstihdam (Sinop, 2016)

Kaynak: Sinop Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü (Hesaplamalar KUZKA tarafından hazırlanmıştır.)

İlçe bazında Sinop ve Boyabat Ticaret ve Sanayi Odalarına kayıtlı firmaların sermayeleri incelendiğinde ise en yüksek sermayenin 119 milyon TL ile Sinop Merkez, en düşük sermayenin ise 1,7 milyon TL ile Saraydüzü ilçesinde olduğu görülmektedir. Sinop Merkez ve Boyabat ilçelerindeki firmaların toplam sermayesi Sinop ilinde Odalara kayıtlı firmaların toplam sermayesinin %66'sını oluşturmaktadır. İki Oda'ya kayıtlı toplam sermaye ise 314,7 milyon TL olarak hesaplanmaktadır.

Tablo 4. İlçe Bazında Sermaye Verileri (Sinop, 2016)

İlçe	Sermaye (TL)	%Sinop
Ayancık	25.506.953	8,11
Boyabat	89.166.904	28,34
Dikmen	22.451.700	7,14
Durağan	12.294.255	3,91
Erfelek	10.788.419	3,43
Gerze	16.434.341	5,22
Merkez	119.565.119	38,00
Saraydüzü	1.755.122	0,56
Türkeli	16.699.475	5,31
Sinop	314.662.288	100,00

Kaynak: Sinop ve Boyabat TSO (Hesaplamalar KUZKA tarafından hazırlanmıştır.)

Sermayelere göre ilk 5 sektör sıralandığında perakende ticaretin toplam sermayenin %29'unu oluşturduğu, bina inşaatı, gıda ürünlerinin imalatı, toptan ticaret ve mineral ürünlerin imalatı ile birlikte bu ilk 5 sektörün toplam 193,6 milyon TL ile Sinop ili sermayesinin **%62'sine tekabül ettiği** görülmektedir.

Tablo 5. Sermaye Lideri İlk 5 Sektör (Sinop, 2016)

NACE (2li)	Sektör	Sermaye (TL)	%Sinop
47	Perakende ticaret	90.109.232	29,12
41	Bina inşaatı	39.289.610	12,70
10	Gıda ürünlerinin imalatı	24.043.926	7,77
46	Toptan ticaret	20.657.750	6,68
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	19.481.100	6,30
Lider Sektörlerin Toplamı		193.581.618	62,26
Toplam Sinop		309.452.288	100,00

Kaynak: Sinop ve Boyabat TSO (Hesaplamalar KUZKA tarafından hazırlanmıştır.)

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerine göre kapasite raporlarındaki istihdam gelişimi incelendiğinde ise Sinop ilinde nitelikli istihdam ile birlikte toplam istihdamda 2016 yılı sonunda kapasite raporu sayısı ve toplam çalışan sayısında büyük düşüş gözlenmiştir. Önceki yıllara kıyasla özellikle mavi yaka çalışan sayısının azalması dikkat çekmektedir.

Tablo 6. Kapasite Raporu-İstihdam Verileri (Sinop, 2012-2016)

Yıl	Kapasite Raporu Sayısı	Mühendis	Teknisyen	Usta	İşçi	İdari	Toplam Çalışan*	Rapor Başına Çalışan
2012	139	43	95	431	4.098	255	4.922	35
2013	146	46	115	406	4.522	272	5.361	37
2014	134	47	101	387	4.552	261	5.348	40
2015	146	46	115	406	4.522	272	5.361	37
2016	112	40	96	332	4.300	278	5.046	45

Kaynak: TOBB

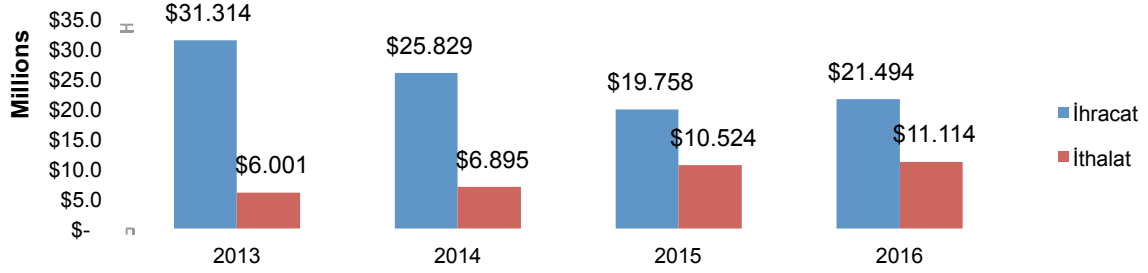
*Diğer geçici çalışan sayısı toplam çalışana dahil edilmemiştir.

2011 yılından itibaren 5 yıllık süre zarfında Sinop ilinde gümrüğün kapatılmış olması Sinop ekonomisini dış ticaret gelişimini ve yeni yatırımcının çekilmesi konularında olumsuz etkilemiştir. Sinoplu firmalar dış ticaret faaliyetlerini Samsun Limanı ya da İstanbul'daki limanlar üzerinden gerçekleştirmekte olup, firmaların ihracat rakamlarının bir kısmının Sinop'a yansımadağı bilinmektedir. Yıllara göre Sinop ilinde üretim yapan ve önemli ihracat rakamların sahip işletmelerin son yıllarda merkezlerini Sinop'a taşıması ve tüm dış ticaret rakamlarını Sinop iline yansıtması ilin ekonomi verilerinin daha net takip edilebilmesi adına yararlı olmuştur.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre 2013-2016 yılları arasında Sinop ilinin dış ticaret performansı incelendiğinde ihracatın 2013 yılına kıyasla halen geride kaldığı ve 2016 yılını 21,5 milyon \$ toplam ihracat ile tamamladığı görülmektedir. İthalatta ise yıllar itibariyle artış devam etmekte olup, 2016 yılı sonunda 11,1 milyon \$ toplam ithalat gerçekleştirilmiştir. Sinop ili genel anlamda dış ticaret fazlası veren illerden biri olup, 2016 yılında yaklaşık 10,4 milyon \$ dış ticaret fazlası ile ülke ekonomisine katkı sağlamıştır. İhracatın 2013 yılına kıyasla 6 milyon \$ daha az olmasının en önemli sebebi ise Rusya-Ukrayna arasında yaşanan siyasi gerilimdir. Halen devam eden savaş hali bu iki ülke ile ticaret yapan

ülkelerin de olumsuz etkilenmesine neden olmaktadır. Özellikle Sinop ilinin her yıl en büyük ihracat partneri olan Ukrayna'ya 2014 yılında gerçekleştirilen ihracatta büyük düşüş yaşanmıştır; **2010 yılında Sinop'un Ukrayna'ya olan ihracatı 18 milyon \$ iken, 2014 yılı sonunda bu rakam 1,6 milyon \$ seviyesine gerilemiştir.**

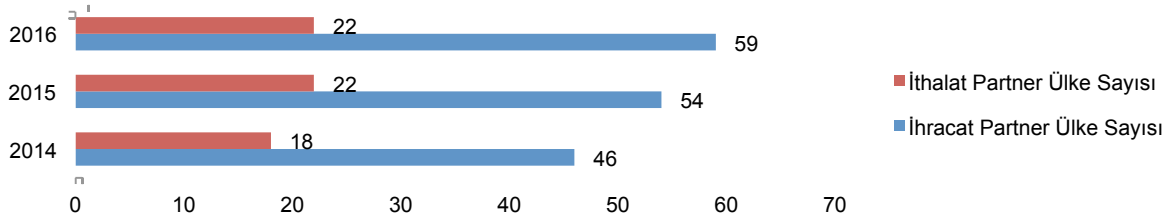
Grafik 6. Dış Ticaret Verileri (Sinop, 2013-2016)

Kaynak: TÜİK

Sinop ilinin dış ticaretteki partner ülke sayısının ise yıllar itibariyle arttığı görülmektedir; 2014 yılında 46 farklı ülkeye ihracat ve 18 ülkeden ithalat gerçekleştirirken, 2016 yılı sonunda 59 farklı ülkeye ürün/teçhizat satışı, 22 ülkeden ise alım gerçekleştirilmiştir.

Grafik 7. Dış Ticaret Partner Sayıları (Sinop, 2014-2016)

Kaynak: TÜİK (Hesaplamalar KUZKA tarafından hazırlanmıştır.)

Sinop ilinin son üç yıldaki ihracat ve ithalat partnerlerinde ilk 5 sıra değerlendirilmiş ve bazı yeni partnerlerin dış ticarete sıralamaya girmesi dikkat çekmektedir. Ukrayna'da yaşanan siyasi ve ekonomik gerilim Sinop ilinin bu ülkeye olan ihracatını etkilemiş, Japonya'ya olan ihracat yıllar itibariyle azalmış ancak Almanya, İngiltere ve Azerbaycan pazarlarında canlanmalar yaşanmıştır. İthalatta ise Çin ilk defa en önemli ithalat pazarı olma özelliğini kaybetmiş, Gürcistan'dan ithal edilen gıda ürünleri (su ürünleri) bu ülkenin 2015'te olduğu gibi 2016 yılında da en büyük ithalat partneri olmasını sağlamıştır.

Tablo 7. Dış Ticaret Verileri (Sinop-Ülke, 2014-2016)

	Ülke	İhracat (\$)	Ülke	İthalat (\$)
2014	Almanya	3.391.954	Çin	2.752.142
	İngiltere	2.527.832	Kazakistan	1.570.530
	Güney Kore	2.417.600	Rusya Federasyonu	592.477
	Japonya	1.912.825	Azerbaycan	315.240
	Gürcistan	1.759.345	Singapur	274.830
		İhracat (\$)		İthalat (\$)
2015	Güney Kore	3.172.610	Gürcistan	3.321.871
	Rusya Federasyonu	2.149.332	Çin	2.323.448
	Almanya	1.892.073	Azerbaycan	1.889.157
	Ukrayna	1.274.696	Kazakistan	1.264.058
	Azerbaycan	1.227.418	Güney Kore	385.725
		İhracat (\$)		İthalat (\$)
2016	Güney Kore	4.402.216	Gürcistan	4.741.099
	Rusya Federasyonu	1.796.902	Çin	1.581.672
	Almanya	1.486.942	Azerbaycan	1.831.199
	Ukrayna	1.762.123	Kazakistan	1.166.601
	Azerbaycan	306.753	Güney Kore	271.625

Kaynak: TÜİK

Sektörel dış ticaret verilerinde ise Sinop ilinin su ürünleri sektöründe düzenli olarak yoğun ihracat gerçekleştirdiği görülmektedir. Yaş meyve ve sebze üretimi Sinop ilinde gerçekleştirilmese de üretici firmanın ihracat için kayıtlı merkezi Sinop ilinde gösterilmesinden ötürü bu rakamlar Sinop iline yansımaktadır. Yine Sinop'ta üretilen ürünlerin bir kısmının da üretici firmaların İstanbul'da merkezlerinin bulunmasından ötürü bu üretimden gelen ihracatın Sinop iline aktarılamamasına neden olmuştur. Son 3 yılda üretim kapasitesi hızla artan örme giyim sektöründe ihracatın daha çok Avrupa Birliği (AB) ülkelerine yönelik olması Sinop ilinde de kaliteli üretimin gerçekleştirilebildiğini göstermektedir.

Tablo 8. Dış Ticaret Verileri (Sinop-Fasil, 2014-2016)

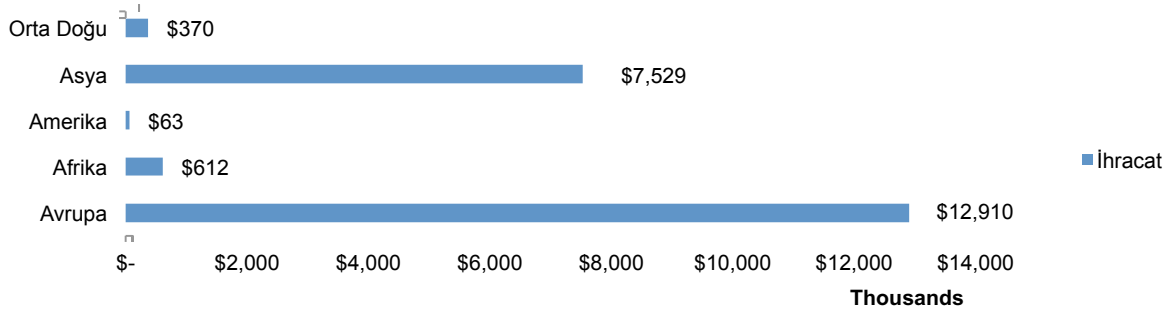
2014 Yılı	İhracat (\$)
Giyim eşyası ve aksesuarı	6.740.283
Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	6.036.386
Yenilen meyvalar ve yenilen sert kabuklu meyvalar	3.720.892
	İthalat (\$)
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	2.527.956
Çinko ve çinkodan eşya	1.570.530
Kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	567.014
2015 Yılı	İhracat (\$)
Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	5.425.740
Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	3.393.218

Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	2.415.657
	İthalat (\$)
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	2.329.995
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	2.273.916
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	1.835.287
2016 Yılı	İhracat (\$)
Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	7.314.679
Giyim eşyası ve aksesuarları	3.264.148
Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	3.165.706
	İthalat (\$)
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	2.821.198
Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar	1.865.600
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	1.831.199

Kaynak: TÜİK

Dış ticarete partner ülke sayısının artması ile Sinop ilinin farklı coğrafyalarda da aktif olmasına imkan yaratmıştır. 2016 yılında Sinop'un en önemli ihracat partneri Avrupa ülkeleri olurken, Güney Kore ve Japonya başta olmak üzere Asya kıtasına da Avrupa'dan sonra önemli bir oranda ihracat gerçekleştirilmiştir.

Grafik 8. Dış Ticaretin Bölgelere Göre Dağılımı (Sinop, 2016)

Kaynak: TÜİK (Hesaplamalar KUZKA tarafından hazırlanmıştır.)

TOBB verilerine göre, 2016 yılında Sinop ilinde toplam 102 firma faaliyete başlamış, 36 firma ise kapanmıştır. Diğer yıllara kıyasla kapanan firma sayısında oransal olarak daha başarılı bir yıl geçiren Sinop'ta özellikle kamu kuruluşları tarafından girişimciliği desteklemek amaçlı verilen eğitimler ve destek mekanizmalarının etkin çalışması bu sonuca ulaşmada etkin olmuştur.

Tablo 9. Açılan Firma Sayısı (Sinop, 2013-2016)

	2013	2014	2015	2016
Açılan Firma	100	102	93	102
Kapanan Firma	44	38	35	36

Kaynak: TOBB

Sinop ilinde 2016 yılında 40 şirket ve 62 gerçek kişi faaliyete geçmiş olup, sermayelerine göre şirket başına düşen sermaye 187.125 TL olarak hesaplanmıştır. TR82 illeri olan Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerinde kurulan şirketlerin ortalama sermayeleri Türkiye ortalaması olan 270.102 TL'nin oldukça gerisinde kalmıştır. Bu durumda özellikle Sinop ilinde halihazırda faal olan ve yeni kurulan işletmelerdeki sermaye gücünün yetersiz kaldığını göstermesi açısından önem taşımaktadır.

Tablo 10. İşletme Sermayeleri (TR82 Bölgesi, 2013-2016)

İl	Şirket	Şirket Sermayesi (TL)	Sermaye/Şirket (TL)	Gerçek Kişi
Sinop	40	7.485.000	187.125	62
Kastamonu	103	23.991.000	232.922	96
Çankırı	60	10.550.000	175.833	35
Türkiye	63.709	17.207.920.381	270.102	41.972

Kaynak: TOBB

2012 yılında ülke genelinde sunulan teşvik sistemi sonrasında 2013 yılında Sinop ilinde hazırlanan teşvik belge sayısı 18 ile en yüksek sayısına ulaşmış ancak izleyen yıllarda hızlı bir düşüş yaşanmıştır. Bu düşüş ile birlikte istihdam ve yatırım sermayesinde de önemli azalmalar gerçekleşmiştir (2014 yılında 85 milyon TL bütçeli doğalgaz yatırımı hariç). 2014-2016 yılında toplam 25 yatırım teşvik belgesi hazırlanmış olup, 6 belgenin kamu kaynaklı olması özel sektörün Sinop ilinde yeni yatırım planlanmasında isteksiz olduğu algısı yaratmıştır.

Tablo 11. Yatırım Teşvik Belgeleri (2014-2016)

İlçe	2014	2015	2016	Toplam	Sermaye (TL)	İstihdam	Kamu	Özel
Ayancık	-	-	1	1	2.405.000	0	1	0
Boyabat	3	2	1	6	12.509.666	81	1	5
Dikmen	-	-	1	1	4.940.000	0	0	1
Durağan	-	1	-	1	1.630.000	0	1	0
Erfelek	-	1	-	1	1.275.000	0	1	0
Gerze	1	1	-	2	88.650.000	50	1	1
Merkez	3	2	8	13	32.401.162	193	1	12
Saraydüzü	-	-	-	0	-	0	0	0
Türkeli	-	-	-	0	-	0	0	0
Toplam	7	7	11	25	143.810.828	324	6	19

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Türkiye Bankalar Birliği'nin (TBB) son 5 yıla ait verileri değerlendirildiğinde bankacılık sektöründe Sinop ilinde kayda değer gelişmeler olduğu görülmektedir. Tasarruf mevduatında yıllara göre hızla artış görülmekte olup, Sinoplu birey ve yatırımcıların mevduatlı işlemlere daha fazla yoğunlaştığı görülmektedir. Toplam mevduat 2016 yılı sonunda bir önceki yıla göre %17,6 artarak toplam 1.628 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 12. Mevduat Verileri (Milyon TL, Sinop, 2012-2016)

Yıl	Tasarruf Mevduatı	Resmî Kuruluşlar Mevduatı	Ticari Kuruluşlar Mevduatı	Döviz Tevdiat Hesabı	Diğer Kuruluşlar Mevduatı	Kıymetli Madenler Mevduatı	Toplam
2012	509	119	44	215	21	31	940
2013	572	135	61	286	28	39	1.121
2014	623	126	62	336	20	30	1.197
2015	726	138	75	406	21	18	1.384
2016	880	138	104	455	22	28	1.628

Kaynak: TBB

İhtisas kredilerinde ise kullanılan kredi türünün daha çok ihtisas dışı olduğu görülmektedir. Temel olarak değerlendirildiğinde imalat alanında kullanılan krediler ile birlikte Sinoplu bireysel yatırımcıların emlak sektöründe kullandığı kredilerin de bu rakamlara 2015 yılına kadar dahil olduğu unutulmamalıdır. Sinop YDO hesaplamalarına göre Sinop'ta birey başına kullanılan kredi ortalaması 7.709 TL olarak hesaplanmaktadır. Türkiye genelinde olduğu üzere Sinop'ta da bireyler yatırım amaçlı olarak tasarruftan daha çok krediye yönelmektedir.

Tablo 13. Kredi Verileri (Milyon TL, Sinop, 2012-2016)

Yıl	İhtisas Kredileri				İhtisas Dışı Krediler	Toplam
	Tarım	G.Menkul	Mesleki	Diğer		
2012	76	-	36	41	866	1.019
2013	75	-	46	54	1.076	1.251
2014	81	-	56	43	1.227	1.407
2015	109	16	5	95	1.239	1.463
2016	142	20	0	116	1.299	1.584

Kaynak: TBB

Yine TBB'nin sunduğu son 5 yıldaki banka verileri incelendiğinde Sinop ilindeki banka sayısında son 2 yılda bir gelişme olmadığı görülmektedir. Genel olarak Sinop Merkez ilçesinde (10) bankaların yoğunlaştığı, Boyabat ilçesinde 5 ve Ayancık'ta 4 bankanın faaliyet gösterdiği görülmektedir. 2016 yılı sonunda sadece Dikmen ilçesinde herhangi bir banka faaliyet göstermemesi dikkat çekmektedir.

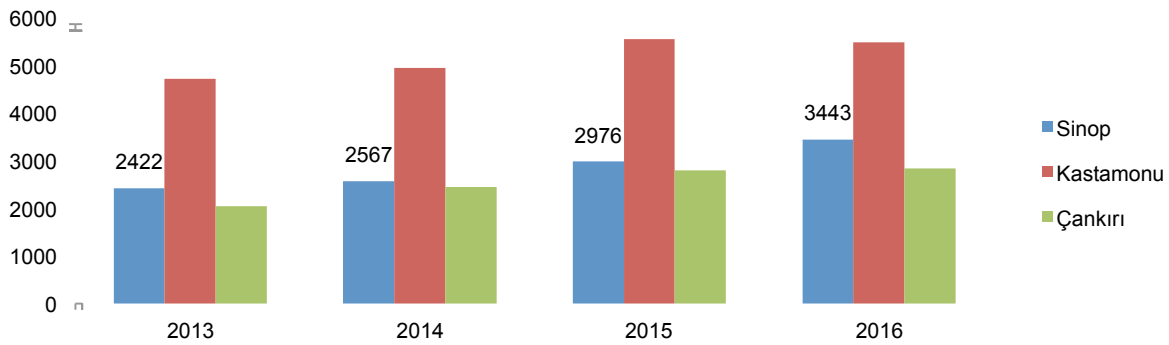
Tablo 14. Banka Şube Verileri (Sinop, 2012-2016)

	Ayancık	Boyabat	Dikmen	Durağan	Erfelek	Gerze	Merkez	Saraydüzü	Türkel	Sinop
2012	4	4	0	1	1	3	9	0	3	25
2013	4	4	0	1	1	3	9	0	3	25
2014	4	4	0	1	1	3	9	1	3	26
2015	4	5	0	1	1	3	10	1	3	28
2016	4	5	0	1	1	3	10	1	3	28

Kaynak: TBB

Ekonomi verileri arasında son yıllarda en önemli yatırım aracı olarak görülen emlak sektörüne de değinerek konut satışları ve gayrimenkul fiyat değerlemesini Sinop özelinde de takip edilmektedir. TÜİK'ten alınan konut verilerine göre Sinop ilinin konut satışlarının her yıl düzenli olarak arttığı görülmektedir. Gayrimenkul yatırımlarına son birkaç yılda hız veren Sinoplu bireysel yatırımcılar, nükleer santral projesi, Samsun-Gerze karayolunun tamamlanması gibi büyük kamu yatırımları ile emlak sektöründe pozitif ivmelenme olacağına inanmaktadır. 2016 yılı sonunda toplam 3.443 konut satışı ile Sinop bu alanda tarihinin en iyi rakamına ulaşmıştır. TR82 Bölgesi olarak nitelendirilen ve Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerini kapsayan bölgede genel olarak konut satışlarında yıllar itibariyle artış görülmüştür.

Grafik 9. Konut Satış Verileri (TR82, 2013-2016)

Kaynak: TÜİK

Sinop İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü'nden alınan 2016 yılında Sinop ilinde uygulanan kamu yatırımları incelendiğinde yılsonunda toplam 429 milyon TL tutarında kamu yatırımı Sinop ilinde gerçekleştirilmiş olup, 2016 yılı için ayrılan kamu yatırımları ödeneğinin %65,8'inin gerçekleştirildiği görülmektedir. Sinop Valilik İl Özel İdaresi ve İlçe Belediyelerinin yer aldığı mahalli idarelerde ise 128 milyon TL ödeneğin %42,6'sının kullanıldığı görülürken, daha çok köy yolları ve içme suları işleri için değerlendirilen Köylere Hizmet Götürme Birlikleri'ne ayrılan bütçenin %83'ü kullanılmıştır.

Tablo 15. Kamu Yatırımları-Genel Değerlendirme (Sinop, 2016)

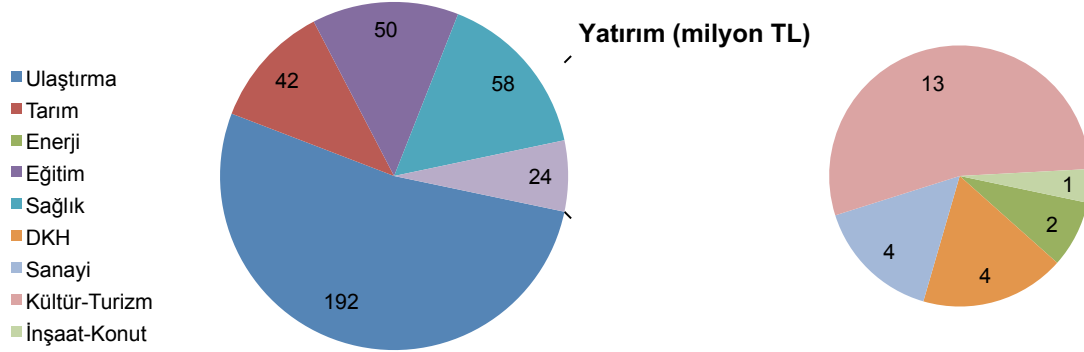
Yatırımcı Kuruluş	Proje Bütçe (TL)	Ödenek (TL)	Harcanan (TL)	%Gerçekleşme
Genel ve Katma Bütçeli Kuruluşlar	4.331.835.995	514.180.162	366.272.731	71,23
Mahalli İdareler	282.271.748	127.977.045	54.571.915	42,64
Köylere Hizmet Götürme Birliği	10.011.075	10.011.075	8.302.246	82,93
Toplam	4.624.118.818	652.168.282	429.146.892	65,80

Kaynak: Sinop İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

2016 yılında gerçekleştirilen genel ve katma bütçeli kuruluşların yatırımlarında ulaştırma alanında toplamda 192 milyon TL'lik yatırımın Sinop'taki en önemli kamu yatırımı olduğu göze çarpmaktadır. Son yıllarda kamu yatırımlarının en yoğun gerçekleştirildiği illerden biri olan Sinop'ta 2016 yılı sonunda ulaştırma alanındaki yatırımlarda %95 nakdi gerçekleştirme ile yıl içerisinde planlanan yatırımlar neredeyse tamamlanmıştır. Tarım alanında toplam 104 proje sunulması ve bu projelere yönelik kamu yatırımlarının %100 nakdi gerçekleştirme oranının yakalanması da ilde tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi

adına önemlidir. Sinop ilinde 2016 yılı içerisinde genel ve katma bütçeli kuruluşlar toplam 247 proje planlanmış ve %71'lik nakdi gerçekleştirme sağlanmıştır.

Grafik 10. Genel ve Katma Bütçeli Yatırımlar-Sektörel Değerlendirme (Sinop, 2016)

Kaynak: Sinop İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

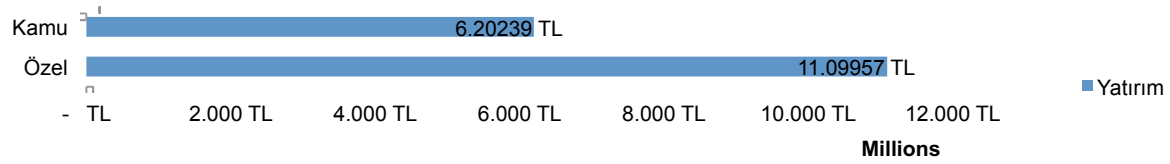
Sinop ilinde sanayinin tüm ilçelerde geliştirilmesine yönelik olarak faaliyet gösteren destek mekanizmaları ile birlikte yatırım teşvik sistemi firmalara önemli katkılar sağlamış ve firmalarda Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) olgusunun geliştirilmesi sağlanmıştır. Ancak Ar-Ge çalışmalarının temeli olan patent ve marka tescil konusunda sadece Sinop ilinin değil, TR82 bölgesinin de diğer bölgelere göre oldukça geride kaldığı görülmüştür. 2010-2015 yılları arasında Sinop ilinde toplam 273 marka tescil, 5 patent, 10 faydalı model ve 12 tasarım çalışması gerçekleştirilmiştir. Özellikle 2012-2013 ve 2015 yıllarında Sinop ilinde herhangi bir patent alınamamış olması Ar-Ge çalışmalarının ilde ne kadar zayıf kaldığını da göstermektedir.

Tablo 16. Patent Verileri (Sinop, 2010-2015)

Yıl	Marka	Patent	Faydalı Model	Tasarım
2010	33	2	2	2
2011	46	1	2	2
2012	62	0	4	2
2013	48	0	1	0
2014	31	2	1	1
2015	53	0	0	3
Toplam	273	5	10	12

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü (TPE)

2010 yılından itibaren bölgede faaliyetlerine başlayan Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZZKA) 2016 yılına kadar özel sektör ve kamuda farklı alanlarda hibe destekleri sunmuştur. Özel sektörde imalat alanında üretim kapasitenin artırılması ve modernizasyon çalışmalarının geliştirilmesi, turizm alanında ise sektörel hizmet kalitesinin iyileştirilmesi hedeflenmiştir. Kamuda ise kamu kurumlarının altyapıyı iyileştirme ve halka sunulan hizmet kalitesinin artırılmasını amaçlayan projeleri değerlendirilmiş ve desteklenmiştir. Sinop ilinde 2010 yılından bu yana toplamda 11,1 milyon TL özel sektöre, 6,2 milyon TL ise kamu sektörüne Ajans tarafından destek sağlanmıştır.

Grafik 11. KUZKA Destekleri (Sinop, 2010-2016)

Kaynak: KUZKA

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın yanı sıra, Sinop ilinde faaliyet gösteren ve özel sektörü destekleyen KOSGEB Sinop Müdürlüğü'nün de Sinop ilindeki girişimci ve işletmelere önemli katkıları bulunmaktadır. KOSGEB Sinop ilinde 2014-2016 yılları arasında 185 yeni girişimciye toplam 1,09 milyon TL destek sağlamıştır. Tanıtım, danışmanlık vb. alanlarda işletmelerin ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla yine bu dönemde toplam 310 işletme KOSGEB Sinop Müdürlüğü'nden 3,03 milyon TL destek almıştır. Son olarak, işletmelerin Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla son üç yılda 8 işletme toplam 978.032 TL hibe ve kredi desteği sunulmuştur.

Tablo 17. KOSGEB Destekleri (Sinop, 2014-2016)

Program Adı	Yıl	Desteklenen Firma Sayısı	Toplam Destek (TL)
Ar-Ge ve Endüstriyel Uygulama Destekleri	2014	3	104.225,51
	2015	3	151.766,00
	2016	2	722.041,83
Genel Destek Programı	2014	88	701.553,92
	2015	99	844.770,48
	2016	123	1.483.101,96
Girişimcilik Destek programı	2014	53	293.838,16
	2015	67	355.339,26
	2016	65	444.524,13

Kaynak: KOSGEB Sinop Müdürlüğü

2. Sorun Alanları

2.1. Hâlihazırda Yaşanılan Sorunlar

2.1.1. Açıklamalar

Sinop ilinin sosyo-ekonomik gelişiminde can damarı olarak nitelendirilen Sinop Merkez ilçesi üretim, finans, istihdam ve yatırım konularında Sinop'un temel belirleyicisi konumundadır. İlçedeki şüphesiz en önemli sorun ilçe genelinde sektörel ayrımın henüz gerçekleştirilememesidir. Sinop Merkez ilçesinde yer alan Sinop OSB'nin doluluk oranı henüz istenen seviyede değildir. Rakamlar yüksek gözükse de faaliyete geçen firma sayısının az olması, birçok projenin proje ya da inşaat aşamasında kalması toplam istihdam rakamlarının da düşük kalmasına neden olmaktadır.

Sinop Merkez ilçesinde faaliyet gösteren firmaların en temel sorunlarından bir diğeri de nitelikli işgücü bulma konusunda yaşanan sıkıntıdır. OSB'de faaliyet gösteren firmaların şiddetle ihtiyaç duyduğu nitelikli / nitelsiz istihdamın sağlanamamasındaki en önemli nedenlerin başında ise Sinoplu genç neslin sunulan iş tekliflerini kabul etmemesidir. İŞKUR Sinop İl Müdürlüğü ile yapılan görüşmelerde bazı durumlarda işsiz bireyin iş ararken iş pozisyonunu maaşın önünde değerlendirebildiği ifade edilmiştir. "Masa başı iş" anlayışı imalat yoğun firmaların bulunduğu Sinop OSB'de ve Sinop Sanayi Sitesi'ndeki üreticiler için büyük sorun yaratmaktadır.

Belirli büyük firmalar dışında genel olarak ilçe değerlendirildiğinde belirli büyük firmalar dışında sermayesi güçlü firmaların bulunmadığı dikkat çekmektedir. Firmaların üretimlerini daha çok kredi ile devam ettirmeleri, zayıf sermaye yapısını geliştirmeye yönelik kamu kuruluşları ile temasların az olması da bu duruma sebep olmaktadır.

2012 yılında açıklanan yatırım teşvik sistemi ile birlikte 2012 ve 2013 yıllarında özellikle Sinop OSB'ye yönelik yatırımlarda hızlı artış görülmüş, bu yatırımlar için hazırlanan yatırım teşvik belgeleri ile birlikte teşvik sisteminden etkin bir şekilde yararlanılmıştır. Ancak 2014 yılından sonra Sinop Merkez ilçesinde yatırım teşvik belge sayısında da önemli düşüşler gözlenmiş, teşvik sistemi cazibesini yitirmiştir. Sinop ili geneli için sunulan teşviklerin iyileştirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır.

Ayancık ilçesinde faaliyet gösteren firmaların karşılaştığı en önemli sorun ilçede yaşanan yatırım yeri eksikliğidir. Ayancık Sanayi Sitesi'nin dolu olması ve yeni yatırımlar için yeterli kapasite sunamaması halihazırda faaliyet gösteren firmaların kapasite geliştirmelerine yönelik yatırımlara engel olmaktadır. İlçede yıllardır atıl duran ağaç fabrikası alanı özel mülkiyete ait olsa da, üzerinde bir OSB kurulabilecek

büyükölükte olan bu alanın ivedi bir şekilde değeriendirilmesi Ayancık sanayisinin gelişebilmesi için hayati öneme sahiptir.

Maden sektörü Sinop ili genelinde gelişmemişken, Ayancık ilçesinde bu alanda faaliyet gösteren firmalar bulunmaktadır. İstanbul'da yoğun olarak mermer işi ile uğraşan kişilerin genellikle Sinop ilinin Ayancık ilçesinden olması da sektöre yakınlığı göstermektedir. İlçede mermer işleme alanında faaliyet gösteren firmalar yer alsa da mermer çıkarımının ilçeden gerçekleştirilememesi, hazır mermerin dışarıdan tedarik edilmesi maden kaynaklarının gelişimine yönelik negatif yönde gelişmedir.

Boyabat ilçesindeki en önemli üretim sektörü olan tuğla imalatında "kümelenme" projeleri oluşturabilmek için yeterli sayıda firma bulunmasına rağmen bu alanda yakın zamanda bir çalışma gerçekleştirilmemiştir. İlçedeki birçok firma modernizasyona yönelik adımlar atsa da genel olarak istenen seviyenin altında kalınmakta, üretim çeşitliliğine gidilmemektedir.

Niteliksiz istihdam konusunda diğer ilçelere kıyasla daha çok ihtiyaç duyan ilçedeki firmalar, özellikle mevsimlik alanda istihdam talebinde bulunmaktadır. Tuğla üreticilerinin üretimi mevsimlik olması yerine Ar-Ge çalışmaları ile yıl boyunca yaymaları ve yine dönemlik yerine yıl boyunca sürecek iş imkanları sunmaları konusunda firmalar ile birlikte çalışma yapılması gerekmektedir.

İlçede son yıllarda hazırlanan yatırım teşvik belgesi sayısının azlığı yatırımların Boyabat ilçesinde de yavaşladığını göstermektedir. OSB'deki altyapının tam kullanıma hazır hale gelmesi ve ilerleyen dönemde yeni bir teşvik sistemi ile birlikte ilçede planlanan yatırım sayısı ve buna ilişkin olarak hazırlanacak yatırım teşvik belgesi sayısında artış görülebilir.

Nüfusu gittikçe azalan ve ilçede yaşayanların çoğunluğunu 65 yaş üstü bireylerin oluşturduğu Dikmen ilçesinde ilerleyen dönemde genç neslin ilçede kalmasına yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi gerekmektedir. İlçede faaliyet gösteren su ürünleri firmalarının Samsun'un Sinop'a yakın köylerinden istihdam sağlanması da bahse konu olan sorunun ivedi bir şekilde çözülmesi gerektiğini açıklamaktadır.

Dikmen ilçesinde diğer ilçelere kıyasla az sayıda firma bulunsa da su ürünleri alanında faaliyet gösteren firmaların ihracat rakamları Sinop ilinin genelinde önemli bir yere sahiptir. Deniz salyangozu ihracatı gerçekleştiren Sadıklar firmasının her yıl düzenli olarak Uzak Doğu'ya ihracatı Sinop ihracatının büyük bir bölümüne tekabül edebilmektedir. Deniz salyangozu dışında balık unu ve balık yemi imalatı konusunda faaliyette olan firmaların da ihracata yönelik adım atması konusunda çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Sinop ilinin en önemli hammadde kaynağı olan su ürünleri alanında Sinop'ta Dikmen ilçesinde sermayesi güçlü firmalar faaliyet göstermektedir. Deniz salyangozunun Uzakdoğu piyasasında talebi her yıl düzenli olarak devam etse de, üretici firmanın tek olmasından ötürü talep karşılanamamaktadır. Deniz salyangozunun işlenmesi ile birlikte balık unu ve balık yağı üretiminde ihracat odaklı çalışabilecek yeni yatırımlara ihtiyaç duyulmaktadır.

Dikmen ilçesi Sinop ili genelinde bankası bulunmayan tek ilçe olarak göze çarpmaktadır. Her ne kadar sermayesi çok güçlü firmalar Dikmen ilçesinde faaliyet gösterse de, bankalar ilçenin toplam sermaye gücünü yetersiz bulmasından ötürü herhangi bir şube açma girişiminde bulunmamıştır.

Durağan'da son birkaç yıldır dile getirilen Sanayi Sitesi için çalışmalara başlanmıştır. Sanayi Sitesi'nin ilçede yer almaması Ayancık'ta olduğu üzere Durağan ilçesinde de yeni yatırımların önünü kesmektedir. İlçede üretim yapan firmaların dağınık bir yerleşim içerisinde olması etkin istihdam ve üretim sağlayabilmek ve depolama kaynakları kullanabilmek amacıyla Sanayi Sitesi ilçede önemli bir ihtiyaç olarak ön plana çıkmaktadır.

Nüfusun düşük kaldığı Erfelek ilçesinde özel sektörde faaliyet gösteren firma sayısının oldukça az olduğu görülmektedir. Kamu personel sayısının yüksek olduğu ilçede, inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların kamu projelerine yönelik faaliyet göstermektedir. Sinop Merkez ilçe nüfusundaki yoğunlaşmanın Erfelek tarafına doğru genişleyeceği düşünüldüğünde ilçe nüfusunda gelecek yıllarda hareketlenme olması beklenebilir.

Erfelek turizm alanında Sinop Merkez ilçesi ile birlikte önemli bir potansiyele sahiptir. Özellikle ilçede yer alan takım şelaleler her yıl Sinop iline gelen turistlerin uğrak noktası konumundadır, ancak turistik alan etrafında düzenli bir sosyal altyapının kurulmamış olması turizmin gelişmesinde büyük dezavantajdır.

Organik üründe de Sinop ilinde ön plana çıkan Erfelek ilçesi, sahip olduğu ormanlık alanda yetiştirilen kestane ile sadece Sinop piyasasına değil, İstanbul'daki organik pazarlara da ürün yollamaktadır. Her ne kadar potansiyeli olsa da ilçede kestane üretimini yapan herhangi bir firma bulunmamaktadır, köylülerin topladığı ürün tüccarlar aracılığı ile büyük marketlere satılmaktadır. Kestane üretimindeki hareketliliğin "sanayileşme" anlamında geliştirilmesine yönelik gelecek yıllarda teknik çalışmalar yapılması beklenmektedir.

Erfelek ilçesinde halihazırda bir Sanayi Sitesi bulunmamakla birlikte, gelecek yıllar için bir Sanayi Sitesi kurulmasına yönelik çalışmalar 2014 yılında başlamıştır. Sanayi Sitesi ile Sinop Merkez ilçesinde faaliyet gösterip yeni yer arayışında olan firmaların Erfelek'e yatırım yapması mümkün olabilir.

Sakin şehir unvanı alan Gerze'nin turizm alanında tanıtım faaliyetlerini yurtiçi ve yurtdışında artırması beklenmektedir. İlçenin turizme doğru eksen kaydırması ile birlikte tanıtım faaliyetlerinin yanı sıra Gerze halkının da bu alanda bilinçlendirilmesi ve turizm hizmet kalitesinin iyileştirilmesi hedeflenmelidir.

Son yıllarda yatırımlara yönelik hazırlanan yatırım teşvik belge sayısı çok düşük olan Gerze'de, yeni bir teşvik sistemi ile bu sayının artabileceği beklenmektedir. Üretici firmaların Sinop Merkez dışında Gerze ilçesini de talep etmekte olduğu görüldüğünden, yeni bir teşvik sistemi ile ilçeye yatırımlar canlandırılabilir.

Enerji verimliliğine yönelik yatırımlarda Sinop ili zayıf kalmaktadır. Rüzgâr, güneş, biyogaz/biokütle alanında yatırımların Sinop'ta gerçekleştirilmesi alternatif enerji kaynaklarının değerlendirilmesi adına önemlidir. Samsun ve Çorum illerinde yenilenebilir enerji alanında işletmeler bulunmakta, Sinop ilinde ise

sadece Gerze ilçesinde tek bir işletme geri dönüşüm kapsamında atıkların değerlendirilmesine yönelik faaliyet göstermektedir. Güneş enerjisi alanında Sinop ilinde son dönemde birkaç firmanın aktif olarak faaliyete geçmesi de yenilenebilir enerjinin ilde tanıtılması ve işletmelerde uygulanabilmesi adına önemlidir.

Sinop ilinin en az nüfusa sahip ilçesi olan Saraydüzü'nde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sinop İl Müdürlüğü'nden alınan sanayi sicil belgeli firmalar verilerine göre imalat alanında uğraşan firma sayısının yalnızca 2 olması endişe vericidir. Özellikle ilçe nüfusunun neredeyse tamamının yaşlı kesim olması, ilçede çalışacak genç nüfusun olmaması dolayısıyla ilçede her ne kadar yatırım alanları yer alsada talep eden firmanın olmamasına sebep olmaktadır.

Ağaç ürünleri sektöründe Ayancık ilçesi ile birlikte ön planda olan Türkeli ilçesinde hammaddeye yakın olmanın getirdiği avantaj ile ağaç ürünleri alanında üretimin yoğun olarak gerçekleştirilmektedir. İlçede nüfus son yıllarda azalsa da firmaların istihdamlarında bir önceki yıla kıyasla büyük değişimler görülmemektedir. Yine de ilçede faaliyet gösteren firmaların istihdam arttırma talepleri ne yazık ki yetersiz işgücü nedeniyle olumlu sonuçlanmamaktadır.

Dış ticarete herhangi bir çalışmanın olmadığı ilçede ağaç ürünleri alanında faaliyet gösteren firmaların gelecek yıllarda ihracata yönelik faaliyetlere başlaması beklenmektedir. Her ne kadar özellikle ağaç ürünleri imalatında yoğun üretim olsa da firmalar iç piyasa odaklı çalışmakta ve kereste işleme seviyesinde üretimi tamamlamaktadır. Ar-Ge çalışmaları ile yenilikçi ürünlerin üretilmesi ve ihracatın desteklenmesi hedeflenmelidir.

2.1.2. Sorunlar Detay Tablo

Sinop ilindeki sorunlar yatırım yeri tahsisi ve altyapı, nitelikli istihdam ve işgücü, yatırım ve işletme maliyetleri, Lojistik/ulaşım, bürokrasi/mevzuat, finansmana erişim/teşvikler, tanıtım/ımağ ve kurumsal kapasite olmak üzere 8 ana başlıkta değerlendirilmekte ve categorize edilmektedir. Her bir başlıkta Sinop ilinde yatırım yapan ve faaliyet gösteren işletmelere yönelik sorunlar tespit edilmiştir; örnek olarak yatırım yeri tahsisi ve altyapı ile yatırımcıların yatırım yeri seçimi ve faaliyetlerini sürdürmede yaşadığı sorunlara odaklanılmaktadır.

Tablo 18. Sinop İlinde Özel Sektörün Karşılaştığı ve Altyapı Sorunları

Sorun Alanı	Açıklama	Yaşandığı İlçe	İlgili Sektörler
1.Yatırım Yeri Tahsisi ve Yatırım Yeri Altyapısı	1.1. Sinop Organize Sanayi Bölgesi altyapısının %100 oranda tamamlanamaması, sosyal altyapının (restoran, kafe, spor alanı) eksik olması	Sinop Merkez	İmalat Sektörü
	1.2. Boyabat Organize Sanayi Bölgesi altyapısının %100 oranda tamamlanamaması, sosyal altyapının (restoran, kafe, spor alanı) eksik olması	Boyabat	İmalat Sektörü

	1.3. Bazı ilçelerde sanayi sitelerinin yer almaması veya faal olan sitelerin altyapı eksiklerinin bulunması	Ayancık, Durağan, Erfelek, Boyabat	İmalat Sektörü	
	1.4. Sinop ilinde turistler için talebe karşılık verebilecek konaklama kapasitesine ulaşamaması	Sinop Merkez, Gerze, Ayancık, Boyabat, Türkeli	Turizm	
	1.5. Erfelek Tatlıca şelaleleri etrafında turistlere yönelik hizmet sektörünün gelişmemiş olması	Erfelek	Turizm, Hizmet Sektörü (Kafe, Restoran)	
	1.6. Üniversite öğrencilere sunulan yurt kapasitelerinin yetersiz kalması, özel sektörde yatırım taleplerinin istenen seviyede olmaması	Sinop Merkez, Boyabat	Hizmet Sektörü (Yurt)	
	1.7. 5 yıldızlı ya da büyük ölçekli turizm yatırımları için yeterli imkan ve teşvikin sunulamaması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Turizm	
	1.8. Girişimciler için kuluçka aşamasında uygun maliyetlerde yatırım yeri imkanının sunulamaması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tüm Sektörler	
	1.9. Özellikle sosyo-ekonomik düzeyde geri kalmış ilçelerde ekonomik gelişimi sağlayabilecek tarım sektöründe tarımsal sulama alanlarının yetersiz olması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tarım ve Hayvancılık	
	2.Nitelikli İstihdam ve İşgücü	2.1. Sinop Üniversitesi ve özel sektör arasında gerçekleştirilen ortak çalışma sayısının istenen seviyede olmaması	Sinop İli Tüm İlçeleri	İmalat Sektörü, Turizm
		2.2. Sinop Üniversitesi'nde yüksek lisans ve doktora programlarının az sayıda olması	Sinop Merkez, Boyabat	Eğitim
2.3. Dikmen'de su ürünleri sektöründe çalışan işçilerin daha çok Samsun'dan tedarik edilmesi		Dikmen, Gerze	İmalat Sektörü (Su Ürünleri)	
2.4. Yaşlı nüfusun yüksek olduğu ilçelerde dışa göçün önlenememesi		Dikmen, Durağan, Saraydüzü	Tüm Sektörler	
2.5. İşletmelerde ulusal ve uluslararası fonlara yönelik proje yazılması, proje yönetimi ve dış ticaret alanlarında nitelikli personel bulunmaması		Sinop İli Tüm İlçeleri	Tüm Sektörler	
2.6. Özel sektörde mevsimsel istihdam anlayışının halen yaygın olması, işletmelerde işçi sirkülasyonunun yüksek olması		Sinop İli Tüm İlçeleri	Tüm Sektörler	
3.Yatırım ve İşletme Maliyetleri	3.1. Organize Sanayi Bölgeleri dışındaki yatırım alanlarında da özel mülkiyetin yüksek fiyat talepleri nedeniyle yatırımcıların ilçelerde yatırımı tercih etmemesi, yatırım yerleri hakkında detaylı bilgi sahibi olamaması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tüm Sektörler	
4.Lojistik/ Ulaşım	4.1. Demirciköy Balıkçı Barınağı'nın altyapısının balıkçıların kullanımına elverişli olmaması	Sinop Merkez	Ulaştırma	

	4.2. Sinop ilinde yer alan limanlarını ve balıkçı barınaklarının altyapısının balıkçılar ve tekne sahiplerinin taleplerini karşılayamaması	Sinop Merkez	Ulaştırma
	4.3. Ulusal ve uluslararası talebi karşılayacak bir yat limanının bulunmaması	Sinop Merkez	Ulaştırma
	4.4. Sinop ilinde gümrüklü yük limanının bulunmaması	Sinop Merkez	Ulaştırma
	5.1. Yatırım teşvik belgesi kapatma sürecinde Ekonomi Bakanlığının onayının uzun sürmesi	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tüm Sektörler
5.Bürokrasi /Mevzuat	5.2. Yatırımcıların birden fazla kuruluş desteği için her bir kuruma ayrı ayrı başvuru yaparak bilgi almaya çalışması ve bilgi alma sürecinin uzun olması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tüm Sektörler
	6.1. Yenilenebilir enerji yatırımlarında desteklerin yetersiz olması, işletmelerin bu alanda yatırımlara ilgi göstermemesi	Sinop İli Tüm İlçeleri	Enerji
6.Finansmana Erişim/ Teşvikler/ Destekler	6.2. Tarım ve hayvancılık alanında desteklerin yetersiz olması, TKDK'nın Sinop ilinde faaliyet göstermemesi	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tarım ve Hayvancılık
	6.3. Nükleer santral yan sanayisine yönelik Sinop'ta herhangi bir teşvik mekanizmasının bulunmaması	Sinop Merkez, Boyabat, Gerze	Enerji, İmalat Sektörü
	6.4. Sinop ilinde faaliyet gösteren işletmelerin özellikle dış kaynaklı fonlara ilgi göstermemesi ya da proje yazamaması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tüm Sektörler
	6.5. Sinop ilindeki girişimci ve işletmelerin yatırımlarda sunulan destekler hakkında yetersiz bilgiye sahip olması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tüm Sektörler
	6.6. İlçelerde uygulamalı girişimci eğitimi sonrasında girişimcilerin yatırımlarına hızlı bir şekilde başlayamaması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tüm Sektörler
	7.Tanıtım/ İmaj	7.1. Coğrafi ve tarihi değerlerin tanıtımının istenen düzeyde gerçekleştirilememesi	Sinop İli Tüm İlçeleri
7.2. Alternatif turizm faaliyetlerinin çeşitlilik açısından en temel seviyede olması, bu alanda tanıtım çalışmalarının da yetersiz kalması		Sinop İli Tüm İlçeleri	Turizm
7.3. Ulusal ve uluslararası (Karadeniz Bölgesi ve Arap Ülkeleri) alanda tanıtım ve işbirliğinin yetersiz olması		Sinop İli Tüm İlçeleri	Turizm
7.4. Kestane, pirinç vb. yerel ürünlerinde tanıtımın gerçekleştirilememesi, marka değer bilincinin oluşturulamaması		Erfelek, Boyabat, Durağan	Turizm
7.5. Sinop ilinin değerlerini gösteren yönlendirme levhalarının yetersiz olması		Sinop İli Tüm İlçeleri	Turizm

	7.6. Sarıkum alanında cazibe yaratabilecek unsurların bulunmaması	Sinop Merkez	Turizm	
	7.7. Sinop ilinde cazibe merkezi alanların güncel görünümünden uzak kalması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Turizm	
	7.8. Sinop ilinin tanıtımına yönelik çalışmaların kurumlar arasında büyük farklılıklar göstermesi, bütünlük bir turizm anlayışının olmaması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Turizm	
	7.9. Sinop ilinde faaliyet gösteren işletmelerin büyük bir çoğunluğunun yurtiçi ve yurtdışındaki fuarlara ilgi göstermemesi	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tüm Sektörler	
	7.10. Tekstil sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin genel olarak fason üretim yapması, markalaşma sağlanamaması	Sinop İli Tüm İlçeleri	İmalat Sektörü (Tekstil)	
	7.11. Sinop ilinin yatırım ortamının tanıtılmasına yönelik yatırım tanıtım stratejisinin bulunmaması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tüm Sektörler	
	8.Kurumsal Kapasite	8.1. Su Ürünleri üretiminde farklılaşma yaratılamaması, balık yetiştiriciliği faaliyetlerinin sınırlı olması	Sinop Merkez, Dikmen	İmalat Sektörü (Su Ürünleri)
		8.2. Ağaç ürünlerinin temel işleme faaliyetlerinden öteye gidememesi	Sinop Merkez, Dikmen	İmalat Sektörü (Ağaç Ürünleri)
		8.3. Tuğla imalatı alanında bölgesel ya da ulusal bazda rekabette zayıf kalınması	Boyabat	İmalat Sektörü (Tuğla İmalatı)
		8.4. Arıcılık üretiminde tesisleşme gerçekleştirilememesi	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tarım ve Hayvancılık
		8.5. Tarımsal ürünlerin (zeytin, kivi, dağ çileği, ceviz, elma vb.) üretiminin yetersiz olması	Sinop Merkez	Tarım ve Hayvancılık
8.6. Hayvancılık alanında entegre tesislerin bulunmaması		Sinop İli Tüm İlçeleri	Tarım ve Hayvancılık	
8.7. Kestane üretiminde farklılaşma (bal, şeker, çikolata) yaratılamaması		Erfelek, Ayancık, Türkeli	İmalat Sektörü (Gıda)	
8.8. Özel sektör tarafından gerçekleştirilen Ar-Ge yatırımlarının yetersiz olması		Sinop İli Tüm İlçeleri	İmalat Sektörü (Gıda)	
8.9. Sinop ilinde ihracat yapan firma sayısının az olması, dış ticarete farklı partner arayışlarına gidilememesi		Sinop İli Tüm İlçeleri	İmalat Sektörü	

2.2. Strateji Döneminde Yaşanması Muhtemel Sorunlar (Riskler)

2.2.1. Açıklamalar

Sinop ilinde planlanan nükleer santral alanında özel sektör yatırımlarına yönelik herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Yatırım yerine yönelik ilerleyen dönemde bir enerji ihtisas organize sanayi bölgesinin kurulma ihtiyacı muhtemel sorun olarak ortaya çıkabilir. Nükleer santral inşası sırasında kullanılacak araçların bakımı ve onarımı için bir alanın halihazırda bulunmaması ilerleyen dönemde bir sorun oluşturabilir. Nükleer santrale yönelik Sinop Üniversitesi mühendislik bölümü açsa da, bu alanda daha fazla öğrenciye birçok alt alana yönelik hizmetin verilebilmesi için bir enstitü kurulması gerekebilir. Bu sektörde ve yan sanayide faaliyet gösterecek firmalarda nitelikli istihdam sıkıntısı yaşanabilir. Yerel yöneticiler ile yapılan görüşmelerde nükleer santral ile Sinop ilinin daha fazla avantajdan yararlanabilmesi, İhtisas OSB ya da enstitü gibi farklı alanlarda makro yatırımların Sinop ilinde resmi bir şekilde onaylanabilmesi amacıyla ile özel bir yasanın çıkarılması ihtiyacının olabileceği belirtilmektedir.

Doluluk oranının %75 olduğu Sinop Organize Sanayi Bölgesi'nin de ilerleyen dönemde yeni bir yatırım teşvik sistemi ile tam kapasiteye ulaşması, bu durumda yeni bir alana ihtiyaç duyulması mümkün olabilir. Türkeli ilçesinde bir Sanayi Sitesi yer almamaktadır, ancak yeni yatırımlar ile bu tür bir alan ihtiyacı yine ortaya çıkabilir.

Makro yatırımların tetiklemesi ile birlikte üretimde dış ticaret noktalarına yakınlık da önemli hale gelmektedir. Sinop ilinde gümrük tekrar açılrsa da yük limanı özelliğinde bir limanın halihazırda bulunmaması önemli bir eksikliktir. İlerleyen süreçte nükleer santral ile ilgili alanlarda yük limanına ihtiyaç doğabilir.

Sinop ilinde faaliyet gösteren firmalara hem Kalkınma Ajansı hem de KOSGEB farklı alanlarda makine, ekipman ya da inşaat alanlarında belirli oranda destek vermekte ancak işletme sermayesinin temelini oluşturan hammadde alımı konusunda bir destek bulunmamaktadır. İlerleyen süreçte bu alanda destek ihtiyacının daha güçlü bir şekilde hissedilebilir.

Sinop ilinin tanıtımına yönelik basılı materyal çalışmaları birden fazla kurum ile halihazırda gerçekleştirilse de dijital alanda çalışmalar istenen seviyede değildir. Yeni nesil turistlerin özellikle mobil uygulama ya da web sitesi aracılığıyla seyahat destinasyonlarının tanıtımını incelemek istediği düşünüldüğünde bu alandaki eksikliğin Sinop için önemli olacağı tahmin edilmektedir. Yine tanıtım çalışmalarında Arap coğrafyası için Dubai çalışmaları 2014 yılından itibaren devam etmekte olup, ilerleyen yıllarda farklı bölgelere tanıtım çalışmaları gerçekleştirme ihtiyacı ortaya çıkabilir.

İhracatçı firma sayısının her yıl arttığı Sinop ilinde ülke sayısında stabil grafik izlenmesi ilerleyen dönemde ihracatta darboğaz yaşanmasına neden olabilir. İhracatta farklılaşma ile ülkelerde görülebilecek olası krizlerin (siyasi, ekonomik vb.) ihracatçı firmayı etkilemesinin önüne geçilebilir. Bu alanda bilgilendirme ya da analizler hazırlamaya yönelik çalışmalar gerekebilir.

2.2.2. Muhtemel Sorunlar Detay Tablo

Sorunlar başlığında olduğu üzere muhtemel sorunlar bölümünde de yine temel 8 başlık üzerinden gidilerek ilerleyen süreçte özel sektör yatırımlarının önünde engel oluşturabilecek sorunlar tespit edilerek kategorize edilmektedir.

Tablo 19. Sinop İlinde Özel Sektörün İlerleyen Süreçte Karşılaşabileceği Muhtemel Sorunlar

Sorun Alanı	Açıklama	İlçe	İlgili Sektörler
1.Yatırım Yeri Tahsisi ve Yatırım Yeri Altyapısı	1.1. Nükleer santrale yönelik araçların bakım onarım alanlarının olmaması	Sinop Merkez, Gerze, Erfelek	İmalat Sektörü
	1.2. Sinop Organize Sanayi Bölgesi'nde yatırımcı için yer tahsisi sunulmaması	Sinop Merkez	İmalat Sektörü
	1.3. Sinop Merkez ilçesindeki Sanayi Sitesi'nde yatırımcı için yer tahsisi sunulmaması	Sinop Merkez	İmalat Sektörü
	1.4. Türkeli ilçesinde Sanayi Sitesi'nin bulunmaması	Türkeli	İmalat Sektörü
	1.5. Nükleer santrale yönelik bir ihtisas OSB'nin Sinop ilinde bulunmaması	Sinop Merkez	İmalat Sektörü
2.Nitelikli İstihdam ve İşgücü	2.1. Nükleer santrale yönelik Sinop ilinde herhangi bir enstitünün kurulmaması	Sinop Merkez	Eğitim
	2.2. Nükleer santral ve yan sanayisi için nitelikli istihdamın sağlanamaması	Sinop Merkez	İmalat Sektörü
3.Yatırım ve İşletme Maliyetleri	3.1. Konut fiyatlarının yüksek olmasından ötürü işçiler için ödenen asgari ücretin yetersiz olması	Sinop Merkez	Tüm Sektörler
	3.2. Organize Sanayi Bölgeleri'nde yer kalmamasından ötürü özel mülkiyete bağlı yatırım yerlerinin maliyetlerinin yüksek olması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Tüm Sektörler
4.Lojistik/ Ulaşım	4.1. Sinop ilinde nükleer santrale imalat yapan firmaların kullanabileceği bir gümrüklü yük limanının bulunmaması	Sinop Merkez	Ulaştırma
5.Bürokrasi/ Mevzuat	5.1. Nükleer santral ile ilgili Sinop iline özel bir destek mekanizmasının sunulmaması	Sinop İli Tüm İlçeleri	İmalat Sektörü, Hizmet Sektörü (Eğitim)
6.Finansman a Erişim/ Teşvikler/ Destekler	6.1. İşletme sermayesine yönelik destek mekanizmalarının Sinop ilinde yer almaması	Sinop İli Tüm İlçeleri	İmalat Sektörü
7.Tanıtım/ İmaj	7.1. Sinop iline yönelik tanıtım çalışmalarında dijital tanıtımın yetersiz kalması	Sinop İli Tüm İlçeleri	Turizm

	7.2. Tanıtım çalışmalarında bölgesel bazda farklılaşmaya gidilmemesi	Sinop İli Tüm İlçeleri	Turizm
8.Kurumsal Kapasite	8.1. İhracat çalışmalarında ülkesel bazda farklılaşmaya gidilememesi	Sinop İli Tüm İlçeleri	İmalat Sektörü

3. Hedefler

3.1. Açıklamalar

2017-2023 dönemine yönelik sorun analizi gerçekleştirilmiş olup, konu ile ilgili olarak 8 ana başlıkta hedefler belirlenmiştir. Yatırım yeri konusunda Sinop ve Boyabat OSB'lerin altyapılarını tamamlamaları ve ilçelerde yeni sanayi sitelerin kurulması hedeflenmektedir. Turizm sektöründe otellerin kapasitelerinin artırılması ve yeni büyük ölçekli yatırımlarda kullanılacak yerlerin belirlenmesi ve büyük ölçekli yatırımların yatırımcılara sunulması planlanmaktadır. Yine Erfelek ilçesinde yer alan Tatlıca Şelaleleri'nin altyapısının iyileştirilmesi kapsamında yatırımlar hedeflenmektedir. Sağlık sektöründe özellikle yaşlı bakımevi sayısının Sinop ilinde artırılması önemlidir. Sinop Üniversitesi'nin artan öğrenci sayısı ile birlikte ihtiyacın güçlü bir şekilde yaşandığı öğrenci yurtlarının sayısı ve kapasitesinin artırılması hedeflenmektedir.

Nitelikli istihdamın geliştirilmesi amacıyla kamu-üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi, Sinop Üniversitesi'nde yüksek lisans ve doktora yapan öğrenci sayısının artırılması ve Dikmen'de önemli bir sorun olarak görülen su ürünleri sektöründeki firmalarda çalışan personelin Dikmen ve Gerze'den temin edilmesine yönelik adımların atılması hedeflenmektedir.

Sinop ilinde Ayancık ve Türkeli ilçelerinde yoğun üretim görülen ağaç ürünleri imalatı sektöründe hammaddeye erişim ve daha uygun girdilerle üretim sağlanması amacıyla çalışma gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Sinop Limanı'nın iyileştirilmesi, bu alana yakın bir bölgede yeni bir marina kurularak turizmin ekonomi boyutunda geliştirilmesi, Sinop ili Merkez ilçesi ile diğer ilçeler arasında ve diğer illere yönelik deniz ulaşımının sağlanması ve 2012 yılında aktif olarak kullanıma açılan Demirciköy Balıkçı Barınağı'nın altyapısının tamamlanarak balıkçılar tarafından daha yoğun bir şekilde kullanılması hedeflenmektedir.

Mevzuat açısından Sinop ilinde faaliyet gösteren firmaların sahip olduğu yatırım teşvik belgelerinde özellikle belgelerin kapatma sürecinin uzun sürmesi firmaların sigorta priminden yararlanmaya geç başlamasına neden olmaktadır. Mevzuatta iyileştirmeler ile bu sürecin kısaltılması hedeflenmektedir.

Yatırımlara yönelik teşvik sisteminde ilerleyen dönemde iyileştirmeler ile yenilenebilir enerji ve nükleer santral yan ürünlerin imalatı alanlarında yeni teşviklerin sunulması hedeflenmektedir. Yine Sinop ilinde

destek olarak sunulamayan Avrupa Birliği destekli tarım fonlarının da (IPARD) kullanılması tarım ve ekoturizm alanında faaliyet göstermek isteyen yatırımcılar için önemlidir.

Tanıtıma yönelik olarak Sinop ilinin marka değerlerinin ulusal ve uluslararası alanlarda daha iyi tanıtılması, kestane, pirinç vb. ürünlerin markalaştırılması ve ülke genelinde tanınırlığının artırılması, Sinop ili ve ilçelerindeki kültürel ve turistik değerlerin levhalandırma sistemi ile daha etkin tanıtılması hedeflenmektedir. Sinop ilinde yer alan Sarıkum Kuş Gözlem Evi'nde gözlem kulesinin yapılması ile bu alanda turizm aktivitelerinin geliştirilmesi planlanmaktadır.

Kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla su ürünleri, ağaç ürünleri ve tuğla imalatı alanlarında Ar-ge çalışmalarının desteklenmesi ve KUZKA, KOSGEB gibi kuruluşlar aracılığıyla bu çalışmaların desteklenmesi hedeflenmektedir. Arıcılık, kestane üretimi ve entegre hayvancılık gibi Sinop ilinde potansiyeli olan ve geliştirilmesi gereken sektörlerin desteklenmesi ve marka değeri kazanması yine temel hedefler arasında yer almaktadır. Son olarak Sinop ilinde faaliyet gösteren firmaların ihracata başlaması, halihazırda ihracat gerçekleştiren firmaların ise yeni pazarlar keşfetmesi planlanmaktadır.

3.2. Hedefler Detay Tablo

Sorunların tespit edilmesi ile birlikte her bir sorun için ayrı bir hedef belirlenmekte ve hedeflere özel göstergeler oluşturularak bu hedeflere ulaşmada performans kriteri oluşturulmaktadır. Strateji'deki hedeflere yönelik olarak 2023 yılına kadar kamu kurumlarının yatırım planlaması ve teklif sunması Strateji'nin temel amaçları arasında yer almaktadır.

Tablo 20. Sinop İlinde Özel Sektörün Sorunlarına Yönelik Çözüm Önerileri ve Hedefler

Hedef Alanı	Hedef	Gösterge	İlgili Kuruluşlar
1.Yatırım Yeri Tahsisi ve Yatırım Yeri Altyapısı	1.1. Sinop OSB'de güvenlik altyapısının kurulması sağlanacaktır. Yine OSB'de doğalgaz için gerekli basınç düşürme istasyonunun kurulması ve doğalgazın OSB'ye sunulması sağlanacaktır. OSB'nin çalışanlara sunduğu sosyal altyapısı geliştirilecektir.	Sinop OSB'de 1 adet güvenlik kamerası sisteminin kurulması, 1 basınç düşürme istasyonunun kurulması, 1 idari binanın, 1 kafe ya da restoranın kurulması, 1 spor alanının oluşturulması	Sinop Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
	1.2. Boyabat OSB'de idari bina kurulması sağlanacaktır. OSB'nin çalışanlara sunduğu sosyal altyapı geliştirilecektir.	Boyabat OSB'de 1 idari binanın, 1 kafe ya da restoranın kurulması, 1 spor alanının oluşturulması	Boyabat Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
	1.3. İlçelerde yeni sanayi sitelerinin kurulması sağlanacaktır. Faal olan sanayi sitelerinin de ihtiyaç duyduğu altyapı eksiklerinin giderilmesi sağlanacaktır.	Sinop ilinde 3 yeni Sanayi Sitesi'nin kurulması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KUZKA

	1.4. Otellerin kapasite artırması amacıyla kamu kurumlarının mali destek programlarına başvurması teşvik edilecek, Avrupa Birliği gibi dış fonlara proje başvuruları hazırlanmasında ise ilgili kurumlar tarafından teknik danışmanlık hizmeti sunulacaktır.	Ulusal ve uluslararası fonlara toplam 25 işletmenin başvuru yapması	Kültür ve Turizm Bakanlığı, KUZKA
	1.5. Erfelek Tatlıca Şelaleleri'nde turistlere yönelik sosyal alanların çeşitlendirilmesi (kafe, restoran, oyun alanları vb.) ve halihazırda faaliyet gösteren işletmelerin hizmet kapasitenin artırılması teşvik edilecektir.	Erfelek Tatlıca Şelaleleri bölgesinde 2 kafe ya da restoranın faaliyete geçmesi, 1 sosyal alanın oluşturulması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı 10.Bölge Müdürlüğü-Sinop Şube Müdürlüğü, KUZKA
	1.6. Yeni öğrenci yurt yatırımları için teşvik sisteminde iyileştirmeler talep edilecektir. Özel sektör ve kamu kurumlarının bu alanda yatırım yapmasına yönelik bilgilendirme ve teknik destek toplantıları gerçekleştirilecektir.	Sinop ilinde toplamda 7.000 öğrenciye yurt imkanının sunulması	Milli Eğitim Bakanlığı, Kredi Yurtlar Kurumu, Ekonomi Bakanlığı, KUZKA
	1.7. Yerel kurumlar ile koordinasyon içerisinde büyük ölçekli turizm yatırımları için yer tahsislerinin belirlenmesi ve yatırımcıya sunulmaya hazır hale gelmesi sağlanacaktır.	Sinop ilinde 2 adet 4 yıldızlı otel ve 1 adet 5 yıldızlı otelin faaliyette olması	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Sinop İl Özel İdaresi, Sinop Belediyesi
	1.8. Girişimciler için İŞGEM türü yeni yatırım alanları oluşturulacaktır. Girişimcilere sunulan destek imkanları anlık olarak adaylar ile paylaşılarak yeni girişimlerin yatırımlara dönüşmesi sağlanacaktır.	Sinop ilinde 1 adet İŞGEM'in kurulması	Sinop İl Özel İdaresi, KUZKA, KOSGEB Sinop Müdürlüğü
	1.9. Tarımsal sulama alanlarının her ilçede genişletilmesi ve tarımsal üretimin artırılması sağlanacaktır. Tarım alanında sunulan desteklerin soso-ekonomik düzeyde geri kalmış ilçelerde bilgilendirme toplantıları ile çiftçilere ve girişimci adaylarına aktarılması sağlanacaktır.	Sinop ilinin 9 ilçesinde de tarımsal sulamanın gerçekleştirilmesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Sinop İl Müdürlüğü
	2.Nitelikli İstihdam ve İşgücü	2.1. Üniversite-sanayi işbirliği kapsamında projeler yürütülmesine yönelik özel sektör ve üniversite temsilcilerinin temasları artırılabilecektir. Sinop'un tüm ilçelerinde özel sektör temsilcilerini bilgilendirmeye yönelik toplantılar gerçekleştirilecektir.	Sinop ilinde yürütülen TÜBİTAK destekli 10 projenin yürütülmesi, toplam 5 adet yeni faydalı model ya da patent başvurusunun yapılması
2.2. Sinop Üniversitesi'nde yüksek lisans ve doktora programındaki öğrenci sayısı yeni bölümler ile artırılması hedeflenmektedir.		Sinop Üniversitesi'nde kayıtlı toplam 5.000 yüksek lisans ve doktora öğrencisinin eğitim alması	Sinop Üniversitesi

	2.3. Dikmen ilçesinde faaliyet gösteren su ürünleri firmalarının istihdamı Dikmen ve Gerze'den tedarik etmesi sağlanacaktır. Bu hususta özel sektör temsilcileri, Dikmen ve Gerze'deki Kaymakamlık ve Belediye ile toplantılar gerçekleştirilerek istihdamın bu ilçelerden teminine yönelik çözüm önerileri sunulacaktır.	Dikmen ilçesinde su ürünleri sektöründe faaliyet gösteren işletmelerde çalışan işçilerin %90 oranında Dikmen ya da Gerze'den sağlanması	Dikmen Kaymakamlığı, Gerze Kaymakamlığı, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası	
	2.4. İstanbul temel hedef olmak üzere, hemşeri dernekleri ile toplantılar gerçekleştirilerek Sinop ilindeki iş imkanları, yatırım olasılıkları hakkında il dışında yaşayan Sinoplular bilgilendirilecektir. Sürdürülebilir toplantılar ile il dışındaki Sinopluların tekrardan ilçelere geri dönüş yapmaları hedeflenecektir.	Sinop ilinin toplam nüfusunun 225.000 barajını geçmesi	İlçe Kaymakamlıkları, İlçe Belediyeleri, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası, KUZKA	
	2.5. Her yıl düzenli olarak işletmelerin belirlediği personellere dış ticaret, pazar araştırması, uluslararası fonlara yönelik proje yazılması vb. alanlarda eğitimler verilecektir.	Sinop ilinde her yıl 1 adet teknik eğitimin gerçekleştirilmesi	Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası, KUZKA	
	2.6. İşletmelerin sürekli istihdamda yararlanabilecekleri devlet destekleri hakkında ilçelerde bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilecektir. Mevsimsel işçi alımından vazgeçilerek nüfusun korunması ve artması amacıyla sürekli istihdamın sunulması konusunda yerel kurumlar önderliğinde işletmelere teknik danışmanlık hizmeti sunulacaktır.	Sinop ili ilçelerinde her yıl 1 adet bilgilendirme toplantısının gerçekleştirilmesi	İŞKUR Sinop Müdürlüğü, KUZKA, İlçe Kaymakamlıkları	
	3.Yatırım ve İşletme Maliyetleri	3.1. Sinop ilinde yer alan ve yatırımcıların değerlendirebileceği hazine alanları ve atıl yatırım alanlarına yönelik yatırım yeri kataloğu oluşturulacaktır. Bu katalogların yatırımcılar ile paylaşılması sağlanacaktır.	1 adet yatırım yeri kataloğunun hazırlanması	KUZKA, Sinop Defterdarlığı, İlçe Belediyeleri
		4.Lojistik/ Ulaşım	4.1. Demirciköy Balıkçı Barınağı'nın altyapısı balıkçıların ihtiyaçlarına cevap verebilecek düzeyde tamamlanacaktır.	Demirciköy Balıkçı Barınağı'nın %50 doluluk oranına ulaşması
4.2. Sinop ilinde yer alan limanlarda ve balıkçı barınaklarında balıkçılara ve tekne sahiplerine sunulan hizmetlerin türünün ve kapasitesinin artırılması sağlanacaktır.	Sinop Limanı'nın %100 doluluk kapasitesine ulaşması		UDHB 9. Bölge Müdürlüğü	
4.3. Sinop ilinde turizm ekonomisini canlandırmak amacıyla Sinop ili Merkez ilçesinde bir marina oluşturulacaktır.	Sinop ilinde 1 adet marinanın kurulması		Sinop Belediyesi, KUZKA	
4.4. Sinop ilinde özellikle Sinop OSB'de faaliyet gösteren firmaların etkin kullanabileceği bir yük limanının oluşturulması sağlanacaktır.	Sinop ilinde 1 adet gümrüklü yük limanının faaliyete geçmesi		UDHB 9. Bölge Müdürlüğü	

5.Bürokrasi/ Mevzuat	5.1. Yeni bir yatırım teşvik sistemi ile teşvik kapama işlemlerinin firmalar lehine daha hızlı bir şekilde kapatılmasına yönelik Ekonomi Bakanlığı ile görüşmeler gerçekleştirilecektir.	Teşvik belgesi kapama ve tamamlama işlemleri için gerekli ortalama sürenin 60 güne indirilmesi	Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü
	5.2. Yatırımcıların tek bir merkezden devletin sunduğu tüm destekler ve Sinop ilindeki ekonomi ve yatırım ile ilgili ihtiyaç duyabileceği tüm verilerin tek bir merkezden alınması için çalışmalar yürütülecektir.	Yatırımcıya sunulan destekleri içeren 1 adet portalın oluşturulması	KUZKA, KOSGEB Sinop Müdürlüğü, İŞKUR Sinop Müdürlüğü, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası
6.Finansmana Erişim/ Teşvikler/ Destekler	6.1. Yeni teşvik sistemi ile Sinop ilinde yenilenebilir enerji alanında özel teşviklerin sunulması sağlanacaktır.	Yenilenebilir enerji sektörünün Sinop ilinde bölgesel teşvik kapsamında desteklenmesi	Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü
	6.2. IPARD desteklerinin Sinop ilinde sunulması sağlanacaktır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın farklı alanlarda desteklerden Sinop ilindeki yatırımcıların da yararlanması sağlanacaktır.	Sinop ilinde tarım ve hayvancılık alanında 100 işletme/girişimcinin destek alması	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
	6.3. Sinop ilinde nükleer santral yan sanayisi üretimine yönelik yeni teşvikler sunulacaktır. Bu alanda üretilere yönelik sunulan destekler hakkında bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir.	Nükleer santrallerde kullanılmak üzere yan sanayi üretimine yönelik sunulan teşviklerin Sinop ili için bölgesel teşvik kapsamına alınması	Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü
	6.4. Sinop ilinde ilgili özel sektör temsilcilerinin uluslararası fonlara yönelik dönemsel olarak gerçekleştirilecek toplantılar ile bilgilendirilmesi sağlanacaktır. Dış kaynaklı fonlara yönelik proje yazımlarında ilgili kurumlar tarafından teknik danışmanlık sunulacaktır.	Dış kaynaklı fonlara yönelik Sinop ilinde faaliyet gösteren 3 işletmenin proje başvurusu yapması	Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası, KUZKA, KOSGEB Sinop Müdürlüğü
	6.5. Özel sektöre sunulan kamu desteklerinin bilgilendirilmesi amacıyla ilçelerde özel sektör temsilcileri ile dönemsel toplantılar gerçekleştirilecektir.	Sinop ili ilçelerinde her yıl 1 adet bilgilendirme toplantısının gerçekleştirilmesi	KUZKA, KOSGEB Sinop Müdürlüğü, İŞKUR Sinop Müdürlüğü, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası

7.Tanıtım/ İmaj	6.6. Girişimci adaylarının eğitim olarak fikirlerini yatırımlara dönüştürebilmesi amacıyla KOSGEB önderliğinde ve ilgili kurum ve sivil toplum kuruluşları ile ortaklaşa olarak Uygulamalı Girişimcilik Eğitimlerine devam edilecektir. Eğitimler sonrasında girişimcilerin hızlı bir şekilde işletmelerini kurabilmeleri için teknik danışmanlık sunulacaktır.	KUZKA-KOSGEB işbirliğinde Sinop ilinde her yıl 1 adet uygulamalı girişimcilik eğitiminin gerçekleştirilmesi	KOSGEB Sinop Müdürlüğü, KUZKA, İŞKUR Sinop Müdürlüğü, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası, STK'lar
	7.1. Sinop ilindeki marka değerlerin görsel ve yazılı ortamda daha etkin tanıtımı için ilgili kurumlar teşvik edilecektir.	Tanıtlara yönelik Sinop ilinde toplam 5 bilgilendirme toplantısının gerçekleştirilmesi	Sinop Valiliği, Sinop Belediyesi, Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, KUZKA, İlçe Belediyeleri
	7.2. Alternatif turizm faaliyetlerine yönelik sunulan desteklerin ilgili yatırımcı adaylarına aktarılması amacıyla Sinop'ta ve il dışında bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir.	Alternatif turizm alanında sunulan destekleri içeren 2 bilgilendirme toplantısı	KUZKA, Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
	7.3. Uluslararası alanda Sinop ili tanıtımının daha etkin tanıtılması amacıyla ilgili ülkelerdeki fuarlarda stant açılması, yerel işletmelerin bu fuarlarda tanıtım gerçekleştirmeleri özendirilecektir.	Uluslararası alanda 3 adet etkinliğe katılım sağlanması	Sinop Valiliği, Sinop Belediyesi, Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası
	7.4. Kestane, pirinç vb. ürünlerde tescil ve coğrafi işaret başvuruları gerçekleştirilecektir. Üretim yapan işletmelerin marka tescili almaları için teknik danışmanlık hizmeti sunulacaktır.	2 farklı ürün için coğrafi işaret başvurusunun yapılması	KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası, Türk Patent Enstitüsü
	7.5. Sinop ilinin tüm ilçelerinde yerel tarihi ve kültürel eserlerin yerlerini gösteren ve bilgilendiren tanıtıcı levhaların yerleştirilmesi sağlanacaktır.	Sinop ilinde Türkçe ve İngilizce 50 adet yeni levhanın yerleştirilmesi	Sinop Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, KUZKA
	7.6. Sarıkum alanında kuş gözlem evi kurulması, alana gelen turistlerin vakit geçirebileceği sosyal alanların oluşturulması sağlanacaktır.	Sarıkum bölgesinde 1 adet sosyal alanının oluşturulması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı 10.Bölge Müdürlüğü-Sinop Şube Müdürlüğü
	7.7. Sinop ilinde yer alan turistik alanların restore edilmesi ve faal hale getirilmesi sağlanacaktır. Faal olan turistik alanların kapasiteleri geliştirilecektir.	1 adet turistik alanının/işletmenin restore edilerek turizme kazandırılması	Sinop İl Özel İdaresi, Sinop Belediyesi, Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, KUZKA, Orman ve Su İşleri Bakanlığı 10.Bölge Müdürlüğü-Sinop Şube Müdürlüğü, Sinop İl Özel İdaresi

8.Kurumsal Kapasite	7.8. Sinop ilinin tanıtımına yönelik materyallerin oluşturulması, tanıtım faaliyetlerinin belirlenmesi vb. tüm adımların ildeki yerel kurumlar ile koordineli bir şekilde tek bir merkezden yürütülmesi sağlanacaktır. Yerel kamu kurumları ve işletmelerin bu çalışmaları benimsemesi sağlanacaktır.	Tanıtım çalışmalarını yürüten 1 adet koordinasyon merkezinin oluşturulması	Sinop Valiliği, Sinop Belediyesi, KUZKA, İlçe Belediyeleri, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası
	7.9. İşletmelerin yurtiçi ve yurtdışındaki fuar katılımlarında sunulan devlet destekleri hakkında işletme temsilcilerine yönelik bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilecektir. İlgili fuarlar her yıl düzenli olarak listelenerek işletmelere fuarlar hakkında bilgi sunulacaktır ve fuar katılımları sağlanacaktır.	Toplam 10 işletmenin sektörel fuarlarda stantlı olarak katılım sağlanması	Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası, KUZKA, KOSGEB Sinop Müdürlüğü
	7.10. Tekstil sektöründe faaliyet gösteren işletmeler ile toplantı gerçekleştirilerek markalaşma konusunda bilgilendirme sağlanacaktır. Marka tescil süreçleri hakkında teknik danışmanlık hizmeti sunulacaktır.	2 firmanın marka tescil için başvuru yapması	KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası, KOSGEB Sinop Müdürlüğü
	7.11. Sinop ilinin yatırım ortamının tanıtılmasına yönelik yatırım tanıtım stratejisi oluşturulacaktır.	Yatırım Destek Ofisleri tarafından 1 adet stratejinin oluşturulması	Sinop Valiliği, KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası
	8.1. Su ürünleri üretiminde çeşitliliğin sağlanması ve kalite standartlarının artırılmasına yönelik TÜBİTAK ve KOSGEB gibi kuruluşların sunduğu destekler hakkında bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Fon talebi hususunda kurumların destek almasına yönelik danışmanlık hizmeti sağlanacaktır.	Sinop ilinde su ürünleri sektöründe faaliyet gösteren 1 işletmenin Ar-Ge desteklerine yönelik proje başvurusunda bulunması	Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, KUZKA, KOSGEB Sinop Müdürlüğü, Sinop Üniversitesi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
	8.2. Ağaç ürünlerinin işlenmesi alanında faaliyet gösteren işletmelerin Ar-Ge destekleri ile üretimde farklılaşması özendirilecektir.	Sinop ilinde kereste işleme dışında (Mobilya ve yan sanayi) üretim yapan 3 işletmenin kurulması	Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odaları, KUZKA
	8.3. Tuğla imalatı alanında modernizasyon çalışmalarında sunulan destekler bilgilendirme toplantıları ile aktarılacaktır. Kümelenme algısının işletme sahiplerinde oluşturulması ve bu alanda sunulan desteklerden yararlanılması için teknik danışmanlık hizmeti sunulacaktır.	Sinop ilinde tuğla imalatı sektöründe 3 işletmenin modernizasyon için destek başvurusu yapması	Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası, KUZKA
	8.4. Arıcılıkta tesisleşme önerisi bu alanda uğraşan bireylere önerilecektir. Marka tescil ve kalite kontrol alanlarında işletmelere eğitimler sunulacaktır.	Bal üretiminde Sinop ilinde 3 işletmenin kendi markası ile üretim yapması	Sinop Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Sinop İl Arıcılar Birlikleri, KUZKA,

8.5. Tarımsal üretimin artırılmasına yönelik bilinçlendirme çalışmaları yürütülecek ve bu alanda sunulan destekler ilgili üreticilere toplantılar ile aktarılacaktır.	Tarımsal destekler ile ilgili 1 adet bilgilendirme toplantısının gerçekleştirilmesi	Sinop Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, KUZKA
8.6. TKDK ve benzeri kurumların sunabileceği desteklerin Sinop ilinde sunulması için ilgili bakanlıklar ile çalışmalar yürütülecektir. Hayvancılık il merkezi ve ilçelerde özendirilecektir.	Sinop ilinde hayvancılık alanında 1 adet entegre tesisin kurulması	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Sinop İl Müdürlüğü
8.7. Kestane üretiminde kestane unu, kestane şekeri, kestane çikolatası vb. ürünlerin üretilmesine yönelik ilçelerde bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Kestane ile ilgili ilçelerde kooperatiflerin kurulması konusunda üreticiler cesaretlendirilecektir.	Sinop ilinde 1 adet kestane işleme tesisinin (kestane balı, çikolata, şeker) kurulması	Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, KUZKA, Sinop Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
8.8. Ar-Ge alanında firmaların KOSGEB, KUZKA ve TÜBİTAK ile çalışmaları özendirilecek, Ar-Ge yatırımları için TÜBİTAK vb. kurumlara sunulacak projelerin hazırlanmasında teknik danışmanlık hizmeti sunulacaktır.	Sinop ilinde su ürünleri sektöründe faaliyet gösteren 5 işletmenin Ar-Ge desteklerine yönelik proje başvurusunda bulunması	Sinop Üniversitesi, KOSGEB Sinop İl Müdürlüğü, KUZKA, TÜBİTAK
8.9. Sinop ilinde ihracat yapan firmaların yeni pazarlara yönelebilmesi amacıyla ilgili kurumlar önderliğinde ikili toplantılar düzenlenecektir. Firmaların taleplerine göre pazar analizleri hazırlanacaktır. Dış ticaret ile ilgili teknik danışmanlık hizmeti sunulacaktır.	Pazar analizi taleplerini belirlemek amaçlı 1 adet bilgilendirme toplantısının gerçekleştirilmesi	Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası, KUZKA

4. 2018 Yılı Eylem Planı

4.1. Açıklamalar

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı Sinop Yatırım Destek Ofisi tarafından hazırlanan Sinop İli Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi kapsamında 8 farklı alanda güncel sorunlar, potansiyel riskler ve bu sorunlara/risklere yönelik hedefler belirlenmiştir. 2018 yılı yatırım programları kapsamında Sinop ilinde faaliyet gösteren yatırımcı kamu kurumları ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiş, Ajans web sitesi üzerinden (www.kuzka.gov.tr) ve resmi yazı ile tüm paydaşlara anket ve çalışmanın taslak hali sunulmuş ve görüşler toplanmıştır. Kurumlardan alınan görüşler neticesinde Sinop İli Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi'nin 2017 yılı eylem planı için farklı alanlarda yatırımların gerçekleşmesi öngörülmüştür.

Her ne kadar farklı alanlarda birçok sorun tespit edilmiş ve 2023 yılına kadar bu alanlarda hedefler belirlenmiş olsa da, 2018 yılında gerçekleştirilecek eylem planında bu hedeflerin ilk aşamada bir kısmının ele alınması planlanmaktadır. İlerleyen yıllarda ise hazırlanan bu Strateji'nin tanıtımının artırılması ve kamu kurumlarınca daha geniş ölçüde sahiplenmesi sağlanarak daha fazla alanda kamu yatırımlarına yön verilmesi sağlanacaktır.

2017 yılında olduğu üzere, 2018 yılı içerisinde de Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın da yatırımlarda yön verebilmesi amacıyla Sinop ilinde faaliyet gösteren bazı kamu kurumları ile işbirliğine giderek ilde ihtiyaç duyulan iyileştirmelerin işbirliği ile giderilmesi hedeflenmektedir. İlerleyen yıllarda Ajans'ın Sinop ilinde daha fazla kurum ile işbirliğine giderek ildeki tüm alanlardaki yatırımlarda destekleyici kurum olarak yer alması Ajans'ın ana faaliyetleri arasında yer almaktadır.

4.2. Geçmiş Yıl (2017) Eylem Planı Gerçekleştirmeleri

Strateji'deki hedeflere yönelik olarak 2017 yılında yer alan eylemler incelendiğinde genel olarak kamu yatırımlarında Tatlıca Şelaleleri çevre düzenlemesi, İş Geliştirme Merkezi kurulması, Ada Otel restorasyonu, Sakarya Caddesi restorasyonu, Hamsilos çevre düzenlemesi, Sinop Organize Sanayi Bölgesi güvenlik sistemi kurulumu gibi kamu özelindeki yatırımların tamamlanmış olması memnun edicidir. Makro ölçekli kamu yatırımı olan Demirciköy Balıkçı Barınağı için ihale gerçekleştirilmiş olup çalışmanın 2019 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği, Invest in TR82 web sitesi, yatırım yeri kataloğu vb. çalışmalarda KUZKA Sinop Yatırım Destek Ofisi yer almaktadır ve bu çalışmalarda da diğer kurumlar ile koordineli bir şekilde planlamaların yapıldığı ve gerçekleştirmeler görülmektedir. 2017 yılında gerçekleştirilemeyen eylemlerin 2018 yılına aktarılması planlanmaktadır.

Tablo 21. 2017 Yılı Eylem Planı

No	Eylemler	Yöneldiği Sorun Alanı	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Maliyet (TL)	Planlanan Gerçekleşme Zamanı	Son Durum	Gerekeç
1	Tatlıca Şelaleleri TP Yöresel Ürün Satış Reyonları Yapımı ve Çevre Düzenleme İşleri	1.5. Erfelek Tatlıca şelaleleri etrafında turistlere yönelik hizmet sektörünün gelişmemiş olması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı 10.Bölge Müdürlüğü-Sinop Şube Müdürlüğü	60.000	Ağustos, 2017	Tamamlandı	
2	İş Geliştirme Merkezi'nin Kurulması	1.8. Girişimciler için kuluçka aşamasında uygun maliyetlerde yatırım yeri imkanının sunulamaması	KUZKA, Sinop İl Özel İdaresi	3.916.420	Haziran, 2017	Tamamlandı	
3	Demirciköy Balıkçı Barınağı Kapasite Artırımı İnşaatı	4.1. Demirciköy Balıkçı Barınağı'nın altyapısının balıkçıların kullanımına elverişli olmaması	UDHB 9. Bölge Müdürlüğü	13.000.000	Aralık, 2017	%10	2017 ihalesi yapıldı, 2019 yılı Şubat ayında tamamlanması bekleniyor.
4	Ada Otel'in Restore Edilmesi	7.7. Sinop ilinde cazibe merkezi alanların güncel görünümünden uzak kalması	KUZKA, Sinop İl Özel İdaresi	1.327.500	Aralık, 2017	Tamamlandı	
5	Sinop ili Merkez ilçesi Sakarya Caddesi restorasyonu	7.7. Sinop ilinde cazibe merkezi alanların güncel görünümünden uzak kalması	KUZKA, Sinop Belediyesi	2.330.000	Kasım, 2017	Tamamlandı	
6	Hamsilos TP Çevre Düzenleme İşİ	7.7. Sinop ilinde cazibe merkezi alanların güncel görünümünden uzak kalması	Orman ve Su İşleri Bakanlığı 10.Bölge Müdürlüğü-Sinop Şube Müdürlüğü	900.000	Ekim, 2017	Tamamlandı	
7	Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Projesi	6.2. Tarım ve hayvancılık alanında desteklerin yetersiz olması, TKDK'nın Sinop ilinde faaliyet göstermemesi	Sinop İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	0	Aralık, 2017	Tamamlandı	
8	Sinop OSB Güvenlik Altyapısının	1.1. Sinop Organize Sanayi Bölgesi	Sinop OSB Müdürlüğü	250.000	Ağustos, 2017	Tamamlandı	

	İyileştirilmesi	altyapısının %100 oranda tamamlanamaması, sosyal altyapının (restoran, kafe, spor alanı) eksik olması					
9	Üniversite-Sanayi İşbirliği Çalışmaları	2.1. Sinop Üniversitesi ve özel sektör arasında ortak çalışma sayısının istenen seviyede olmaması	Sinop Üniversitesi, Sinop Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, KUZKA, KOSGEB Sinop Müdürlüğü	0	Aralık, 2017	%50	KUSİ çalışmalarında bütçe ayrılamaması sebebiyle toplantılar ve planlanan etkinlikler gerçekleştirilememektedir.
10	Yatırım Yeri Kataloglarının Hazırlanması	3.2. Organize Sanayi Bölgeleri dışındaki yatırım alanlarında da özel mülkiyetin yüksek fiyat talepleri nedeniyle yatırımcıların ilçelerde yatırımı tercih etmemesi, yatırım yerleri hakkında detaylı bilgi sahibi olamaması	KUZKA, Sinop Defterdarlığı	0	Eylül, 2017	Tamamlandı	
11	Invest in TR82 Projesi	5.2. Yatırımcıların birden fazla kuruluş desteği için her bir kuruma ayrı ayrı başvuru yaparak bilgi almaya çalışması ve bilgi alma sürecinin uzun olması	KUZKA	0	Aralık, 2017	Tamamlandı	
12	Dış Kaynaklı Fonlara Yönelik Bilgilendirme Toplantıları	6.4. Sinop ilinde faaliyet gösteren işletmelerin özellikle dış kaynaklı fonlara ilgi göstermemesi ya da proje yazamaması	KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası	0	Ekim, 2017	%0	Ankara ve İstanbul'dan ilgili kuruluşların Sinop'a 2018 yılı içerisinde davet edilmesini hedeflenmektedir.
13	Devlet Destekleri Bilgilendirme Toplantıları	6.5. Sinop ilindeki girişimci ve işletmelerin yatırımlarda sunulan	KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası,	0	Eylül, 2017	%0	Destek veren kurumların 2018 yılı başında desteklerini güncellemesi

		destekler hakkında yetersiz bilgiye sahip olması	Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası				beklentisinden ötürü çalışma 2018 yılına kaydırılmıştır.
14	Yurtiçi ve Yurtdışı Sektörel Fuar Katılımların Koordine Edilmesi	7.9. Sinop ilinde faaliyet gösteren işletmelerin büyük bir çoğunluğunun yurtiçi ve yurtdışındaki fuarlara ilgi göstermemesi	Sinop Valiliği, KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası	0	Ağustos, 2017	%0	Her iki Ticaret ve Sanayi Odası'ndan talep oluşturulmadığı için gerçekleştirilmeyecektir. 2018 yılı içerisinde çalışmanın tekrarlanması planlanmaktadır.
15	Dış Ticaret Eğitimlerinin Gerçekleştirilmesi	8.9. Sinop ilinde ihracat yapan firma sayısının az olması, dış ticarete farklı partner arayışlarına gidilememesi	KUZKA	0	Kasım, 2017	Tamamlandı	
16	Uygulamalı Girişimcilik Eğitimlerinin Verilmesi	6.6. İlçelerde uygulamalı girişimci eğitimi sonrasında girişimcilerin yatırımlarına hızlı bir şekilde başlayamaması	KOSGEB Sinop Müdürlüğü, KUZKA	0	Aralık, 2017	%0	KOSGEB ile İŞKUR arasında gerçekleştirilen eğitim programları yıllık olarak her ay 1 adet gerçekleştirildiği için KUZKA'nın eğitim vermesine ihtiyaç duyulmamıştır.
17	Bütünleşik Turizm Projesi	7.8. Sinop ilinin tanıtımına yönelik çalışmaların kurumlar arasında büyük farklılıklar göstermesi, bütünleşik bir turizm anlayışının olmaması	Sinop Valiliği, Sinop Belediyesi, KUZKA, İlçe Belediyeleri, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası	500.000	Aralık, 2017	Tamamlandı	

4.3. 2018 Eylem Planı

2018 yılı için güncellenen Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi'nde 2017 yılında olduğu üzere özel sektör yatırımlarının ve özel sektör yatırımcılarının faaliyetlerinin önünü açabilecek kamu yatırımlarına ağırlık verilmesi hedeflenmektedir. 2018 yılı kamu yatırım teklifleri KUZKA tarafından incelenmekte ve Strateji'de yer alan hedeflere uyumluluk çerçevesinde ilgili kamu yatırım teklifleri eylem planında yer almaktadır.

Turizm odaklı kamu yatırımlarının ön plana çıktığı 2018 yılı eylem planında Boyabat ilçesinde marangozcular için sanayi sitesi inşaatı gibi imalat sektöründeki işletmelerin yeni yatırım alanlarına erişebilmesi açısından önem teşkil etmektedir. Ajans, KOSGEB, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nün desteklerinin 2018 yılında özel sektöre sunması ile birlikte finans ve girişimcilik alanlarında eğitimler ile nitelikli işgücü gelişimine katkı sağlanması hedeflenmektedir. Ajans güdümünde yürütülen Bütünleşik Turizm Projesi ile turizmde ildeki tüm karar alıcıların bir arada hareket etmesine yönelik faaliyetlerin sürdürülmesi, KUZKALITY programı ile özel sektörün markalaşma ve kurumsal gelişiminin iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

Tablo 22. 2018 Yılı Eylem Planı

No	Eylemler	Yöneldiği Sorun Alanı	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Maliyet (TL)	Planlanan Gerçekleşme Zamanı
1	Sinop Kalesi ve Tarihi Cezaevi Restorasyon Projesi	7.7. Sinop ilinde cazibe merkezi alanların güncel görünümünden uzak kalması	Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	5.000.000	Aralık, 2018
2	Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı Ulaşım Yollarının Yapılması	7.6. Sarıkum alanında cazibe yaratabilecek unsurların bulunmaması	Sinop İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	19.662.447	Aralık, 2019
3	Gerze Balıkçı Barınağı Kapasite Artırımı ve Mendirek Uzatma İnşaatı	4.2. Sinop ilinde yer alan limanlarını ve balıkçı barınaklarının altyapısının balıkçılar ve tekne sahiplerinin taleplerini karşılayamaması	UDHB 9. Bölge Müdürlüğü	700.000	Aralık, 2018
4	Demirciköy Balıkçı Barınağı Kapasite Artırımı İnşaatı	4.1. Demirciköy Balıkçı Barınağı'nın altyapısının balıkçıların kullanımına elverişli olmaması	UDHB 9. Bölge Müdürlüğü	13.000.000	Aralık, 2018
5	Boyabat Marangozcular ve İnşaatçılar Sanayi Sitesi İnşaatı	1.3. Bazı ilçelerde sanayi sitelerinin yer almaması veya faal olan sitelerin altyapı eksiklerinin bulunması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	6.000.000	Aralık, 2018
6	Sinop OSB Sosyal Tesis ve Konferans Salonu İnşaatı	1.1. Sinop Organize Sanayi Bölgesi altyapısının %100 oranda tamamlanamaması, sosyal altyapının (restoran, kafe, spor alanı) eksik olması	Sinop Organize Sanayi Bölgesi	1.500.000	Aralık, 2018
7	Bütünleşik Turizm Projesi	7.8. Sinop ilinin tanıtımına yönelik çalışmaların kurumlar arasında büyük farklılıklar	Sinop Valiliği, Sinop Belediyesi, KUZKA, İlçe Belediyeleri,	2.500.000	Aralık, 2018

		göstermesi, bütünleşik bir turizm anlayışının olmaması	Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası		
8	Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Projesi	6.2. Tarım ve hayvancılık alanında desteklerin yetersiz olması, TKDK'nın Sinop ilinde faaliyet göstermemesi	Sinop İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	5.000.000	Aralık, 2018
9	Üniversite-Sanayi İşbirliği Çalışmaları	2.1. Sinop Üniversitesi ve özel sektör arasında ortak çalışma sayısının istenen seviyede olmaması	Sinop Üniversitesi, Sinop Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, KUZKA, KOSGEB Sinop Müdürlüğü	50.000	Aralık, 2018
10	Invest in TR82 Projesi	5.2. Yatırımcıların birden fazla kuruluş desteği için her bir kuruma ayrı ayrı başvuru yaparak bilgi almaya çalışması ve bilgi alma sürecinin uzun olması	KUZKA	75.000	Aralık, 2018
11	Devlet Destekleri Bilgilendirme Toplantıları	6.5. Sinop ilindeki girişimci ve işletmelerin yatırımlarda sunulan destekler hakkında yetersiz bilgiye sahip olması	KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası	0	Aralık, 2018
12	Intermob Fuarı, Nükleer Enerji Zirvesi ve Yapıda Ahşap Fuarı'na Katılım	7.9. Sinop ilinde faaliyet gösteren işletmelerin büyük bir çoğunluğunun yurtiçi ve yurtdışındaki fuarlara ilgi göstermemesi	Sinop Valiliği, KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası	75.000	Ekim, 2018
13	Kestane Coğrafi İşaret Başvurusu	7.4. Kestane, pirinç vb. yerel ürünlerinde tanıtımın gerçekleştirilememesi, marka değer bilincinin oluşturulamaması	Sinop Valiliği, Sinop Belediyesi, KUZKA, İlçe Belediyeleri, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası	25.000	Aralık, 2018
14	Sektör Odaklı Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri	6.6. İlçelerde uygulamalı girişimci eğitimi sonrasında girişimcilerin yatırımlarına hızlı bir şekilde başlayamaması	KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası	15.000	Aralık, 2018
15	Sinop İŞGEM Kapasite Artırma Çalışmaları	1.8. Girişimciler için kuluçka aşamasında uygun maliyetlerde yatırım yeri imkanının sunulamaması	Sinop Valiliği, Sinop İl Özel İdaresi, KUZKA, KOSGEB Sinop Müdürlüğü	25.000	Aralık, 2018
16	İstanbul'da Yer Alan İş Adamları Dernekleri ile Dönemlik Toplantılar Gerçekleştirilmesi	2.4. Yaşlı nüfusun yüksek olduğu ilçelerde dışa göçün önlenememesi	KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası, İstanbul'daki Sinoplu İş Adamları Dernekleri	0	Aralık, 2018
17	Finansal Piyasalara Giriş Eğitimleri	2.5. İşletmelerde ulusal ve uluslararası fonlara yönelik	KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası,	15.000	Aralık, 2018

		proje yazılması, proje yönetimi ve dış ticaret alanlarında nitelikli personel bulunmaması	Boayabıt Ticaret ve Sanayi Odası		
18	KUZKALİTY	8.8. Özel sektör tarafından gerçekleştirilen Ar-Ge yatırımlarının yetersiz olması	KUZKA, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası	200.000	Aralık, 2018
19	Yatırım Tanıtım Stratejisi	7.11. Sinop ilinin yatırım ortamının tanıtılmasına yönelik yatırım tanıtım stratejisinin bulunmaması	KUZKA, Sinop Valiliği, Sinop Belediyesi, Sinop Ticaret ve Sanayi Odası, Boayabıt Ticaret ve Sanayi Odası	200.000	Aralık, 2018

TEŞVİK

DESTEK

YATIRIM

TEŞVİK

SİNOP İLİ YATIRIM DESTEK ve TANITIM STRATEJİSİ 2017-2023

**T.C. KUZEY ANADOLU
KALKINMA AJANSI**
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY

Cebrail Mah. Saray Sk. No: 1 37200 Kastamonu / TÜRKİYE
Tel. : +90 (366) 212 58 52 • Faks: +90 (366) 212 58 55
E-posta: bilgi@kuzka.gov.tr
@TC_KUZKA

Bölgenin Pusulası,
Özgün Fikirlerin Referans Noktası

www.kuzka.gov.tr